

UOHSX001JFJU

Údaje označené v text jako [...] obsahují obchodní tajemství účastníka řízení.

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÁ SOUTĚŽE

ROZHODNUTÍ

Č.j. ÚOHS-S355/2007/KD-357/2010/820/HKa

V Brně dne 8. 1. 2010

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení sp. zn. S 355/2007 zahájeném dne 4. 12. 2007 z moci úřední podle § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 21, jakož i § 1 odst. 4, § 20a a § 21a zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění platném a účinném do 31. 8. 2009, ve věci možného porušení § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění platném a účinném do 31. 8. 2009, a článku 81 Smlouvy o založení Evropského společenství, jehož účastníkem je společnost **Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.**, se sídlem Sokolov, Staré náměstí 69, IČ 26348349 (právní nástupce společnosti Sokolovská uhelná, a.s., se sídlem Sokolov, Staré náměstí 69, IČ 49790072), zastoupená Mgr. Radkem Pokorným, advokátem, se sídlem Praha 1, Karolíny Světlé 301/8, vydává v souladu s § 67 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, toto

rozhodnutí:

I.

Účastník řízení, společnost **Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.**, se sídlem Sokolov, Staré náměstí 69, IČ 26348349 (právní nástupce společnosti Sokolovská uhelná, a.s., se sídlem Sokolov, Staré náměstí 69, IČ 49790072), tím, že

od 30. 12. 1997 uzavíral se svými distributory a konečnými odběrateli dohody obsažené [...], ve kterých se kupující zavázal, že hnědé uhlí a hnědouhelné brikety dodané účastníkem řízení nebude vyvážet mimo území České republiky a že s palivem dodaným účastníkem řízení nebude obchodovat tak, aby vývoz z území České republiky umožnil, přičemž tyto dohody v období od 30. 12. 1997 do 27. 8. 2009 plnil,

uzavíral a plnil zakázané dohody o zákazu exportu, jejichž cílem je narušení hospodářské soutěže a které **mohly vést k narušení hospodářské soutěže** na trhu hnědouhelných briket, hnědého energetického uhlí a hnědého tříděného uhlí v České republice,

čímž porušil

- a) zákaz obsažený v **§ 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb.**, o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů, a to v období **od 30. 12. 1997 do 30. 6. 2001** na trhu hnědouhelných briket,
- b) zákaz obsažený v **§ 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb.**, o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění platném a účinném do 31. 8. 2009, a to v období **od 1. 7. 2001 do 27. 8. 2009** na trhu hnědouhelných briket a v období **od 1. 1. 2006 do 27. 8. 2009** na trhu hnědého energetického uhlí,
- c) zákaz obsažený v **článku 81 odst. 1 Smlouvy o založení Evropského společenství**, a to v období **od 1. 5. 2004 do 27. 8. 2009** na trzích hnědouhelných briket, hnědého energetického uhlí a hnědého tříděného uhlí, neboť tyto dohody mohly ovlivnit obchod mezi členskými státy Evropského společenství.

II.

Podle § 7 odst. 1 ve spojení s § 21a odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění platném a účinném do 31. 8. 2009, se účastníku řízení, společnosti **Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.**, se sídlem Sokolov, Staré náměstí 69, IČ 26348349, **plnění dohod popsanych ve výrokové části I. tohoto rozhodnutí do budoucna zakazuje.**

III.

Dle § 22 odst. 2 ve spojení s § 21a odst. 5 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění platném a účinném do 31. 8. 2009, se účastníku řízení, společnosti **Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.**, se sídlem Sokolov, Staré náměstí 69, IČ 26348349, za porušení § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění platném a účinném do 31. 8. 2009, a článku 81 odst. 1 Smlouvy o založení Evropského společenství, podle výrokové části I. tohoto rozhodnutí **ukládá pokuta ve výši:**

17.283.000,- Kč (slovy: sedmnáct miliónů dvě stě osmdesát tři tisíc korun českých).

Uložená pokuta je splatná do 90 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

IV.

Ve správním řízení sp. zn. S355/2007/KD zahájeném z moci úřední dne 4. 12. 2007 s účastníkem řízení, jímž je společnost **Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.**, se sídlem Sokolov, Staré náměstí 69, IČ 26348349 (právní nástupce společnosti Sokolovská uhelná, a.s., se sídlem Sokolov, Staré náměstí 69, IČ 49790072), ve věci možného porušení § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění platném a účinném do 31. 8. 2009, a článku 81 Smlouvy o založení Evropského společenství, kterého se měl účastník řízení dopustit

1. uzavřením a plněním dohod o určování cen pro další prodej zboží, a to hnědého uhlí a hnědouhelných briket, s distributory tohoto zboží, a
2. uzavřením a plněním dohod obsahujících závazek výhradnosti dodávek hnědého uhlí a hnědouhelných briket,

nebylo prokázáno porušení těchto zákazů ze strany účastníka řízení.

V.

Dle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výtěžku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníku řízení, společnosti **Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.**, se sídlem Sokolov, Staré náměstí 69, IČ 26348349, **ukládá povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou:**

2.500,-Kč (slovy: dva tisíce pět set korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Zahájení řízení

1. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále též „Úřad“) obdržel dne 18. 7. 2007 v rámci šetření podnětu sp. zn. P 711/2006 vedeného se společností Czech Coal Services a.s., se sídlem Most, V. Řezáče 315, IČ 26348349 (dříve Mostecká uhelná a.s.),¹ od společnosti Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s., se sídlem Sokolov, Staré náměstí 69, IČ 26348349 (dále též „účastník řízení“ nebo „SU“), kopie smluv [...] uzavřených s odběrateli [...], včetně všech jejich dodatků a příloh.
2. Předmětné smlouvy obsahovaly ustanovení vzbuzující vážné pochybnosti o jejich souladu se zákonem č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění

¹ Změna názvu společnosti na Czech Coal Services a.s. byla zapsána do obchodního rejstříku dne 11. 12. 2008.

platném a účinném do 31. 8. 2009 (dále též „zákon č. 143/2001 Sb., ve znění účinném do 31. 8. 2009“, „zákon č. 143/2001 Sb.“ nebo „zákon“). Na základě uvedených skutečností zahájil Úřad dne 4. 12. 2007 se společností SU správní řízení sp. zn. S 355/2007 (předmět správního řízení sp. zn. S 355/2007 byl přípisem Úřadu ze dne 21. 2. 2008 upřesněn) ve věci možného porušení § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon č. 63/1991“), v období od roku 2000 do 30. 6. 2001, § 3 odst. 1 zákona v období od 1. 7. 2001 až dosud, a článku 81 Smlouvy o založení Evropského společenství (dále též „Smlouva ES“), v období od 1. 5. 2004 až dosud, které Úřad spatřoval v uzavření a plnění dohod

- o určování cen pro další prodej zboží, a to hnědého uhlí a hnědouhelných briket, s distributory tohoto zboží,
- o zákazu vývozu hnědého uhlí a hnědouhelných briket, v důsledku něhož byli někteří distributoři a odběratelé společnosti SU omezeni územím, na kterém mohli předmětné zboží dále prodávat, a
- obsahujících závazek výhradnosti dodávek hnědého uhlí a hnědouhelných briket, čímž byla určitým distributorům společnosti SU poskytnuta teritoriální ochrana na území takto vymezeném společností SU.

II. Charakteristika účastníka řízení

3. Společnost SU byla zapsána do obchodního rejstříku vedeného Krajským soudem v Plzni, oddíl B, vložka 980 dne 30. 6. 2005. Předmětem činnosti společnosti SU je mj. hornická činnost podle zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů. Společnost SU v současné době těží hnědé uhlí povrchoým způsobem v lomech Jiří ve Vintířově a Družba v Novém Sedle. Mezi další významné činnosti této společnosti patří výroba a distribuce elektřiny, výroba a rozvod tepelné energie, velkoobchod a specializovaný maloobchod, výroba a zpracování paliv a maziv, podnikání v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady a jiné.
4. Společnost SU je nástupnickou společností společnosti Sokolovská uhelná, a.s., se sídlem Sokolov, Staré náměstí 69, IČ 49790072 (dále též „Sokolovská uhelná“), jež vznikla zápisem do obchodního rejstříku Krajského soudu v Plzni, oddíl B, vložka 381, a to dne 1. 1. 1994. Předmětem podnikání této společnosti byla mj. od 1. 1. 1994 hornická činnost vykonávaná podle zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů. Sokolovská uhelná byla založena Fondem národního majetku, se sídlem Praha 2, Rabínovo nábřeží 42, IČ 41692918, a to spojením Palivového kombinátu, se sídlem Vřesová, Hnědouhelných dolů Březová, se sídlem v Březové, Rekultivací, se sídlem Sokolov, a Dolové služby, se sídlem v Sokolově.
5. Úřad povolil rozhodnutím č.j. S64/04-1884/04 ze dne 3. 5. 2004 spojení soutěžitelů Sokolovská těžební, a.s., se sídlem Sokolov, ul. Jednoty 1628, IČ 26348349, a Sokolovská uhelná, a.s., se sídlem Sokolov, Staré náměstí 69, IČ 49790072. Společnost Sokolovská těžební, a.s. v důsledku této fúze získala možnost tuto společnost výlučně kontrolovat.

6. Společnost Sokolovská uhelná byla ke dni 30. 6. 2005 v souladu s § 69b a 220p zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále též „obchodní zákoník“), zrušena bez likvidace s převodem jmění na hlavního akcionáře společnost Sokolovská těžební, a.s. se sídlem Sokolov, ul. Jednoty 1628, IČ 26348349 (dále též „Sokolovská těžební“), za současné změny názvu této společnosti na Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s. (tj. účastník řízení), která pokračuje v těžbě hnědého uhlí a prodeji výrobků z této komodity. Na společnost Sokolovská těžební tak přešlo jmění zanikající obchodní společnosti Sokolovská uhelná.

II.1. Posouzení přičitatelnosti protiprávního jednání společnosti SU

7. Teorie právního nástupnictví vychází z toho, že odpovědnost za protiprávní jednání je spojována s právním subjektem, který se porušení skutečně dopustil. Odpovědnost přejde na jiný subjekt pouze za podmínky, že jiný právní subjekt je, z hlediska právního, nástupcem tohoto původního subjektu,² například v případě fúze, kdy nástupnická společnost zcela pohltila společnost, jež se dopustila protiprávního jednání.
8. Úřad zjistil, že některé ze smluv obsahujících dohody posuzované Úřadem v rámci tohoto správního řízení byly s odběrateli uzavřeny společností Sokolovská uhelná, jejímž právním nástupcem se ke dni 30. 6. 2005 stal právě účastník řízení. Bylo proto třeba se dále zabývat otázkou možné přičitatelnosti jednání společnosti Sokolovská uhelná její nástupnické společnosti - tj. účastníku řízení, a to zejména s ohledem na možné uložení pokuty za posuzované protisoutěžní jednání. Jinými slovy, je třeba ověřit, zda lze účastníka řízení činit odpovědným za jednání v současné době již zaniklé společnosti Sokolovská uhelná.
9. Na základě Smlouvy o koupi akcií, která byla uzavřena dne 29. 3. 2004 mezi společností Sokolovská těžební, jako kupujícím, a Fondem národního majetku, se sídlem Praha 2, Rabínovo nábřeží 42, IČ 41692918, a společností PAL a.s., se sídlem Praha, Rabínovo nábřeží 42, IČ 00211222, jako prodávajícími, získala společnost Sokolovská těžební akcie společnosti Sokolovská uhelná, které představovaly cca 50 % podíl na jejím základním kapitálu. Společnost Sokolovská těžební touto fúzí získala možnost výlučně kontrolovat soutěžní chování společnosti Sokolovská uhelná.³
10. Dne 30. 6. 2005 došlo k převodu jmění společnosti Sokolovská uhelná na hlavního akcionáře společnosti Sokolovská těžební v důsledku fúze sloučením jmění zanikající společnosti Sokolovská uhelná. Jelikož společnost Sokolovská těžební od 3. 5. 2004 výlučně kontrolovala společnost Sokolovská uhelná, tj. tyto společnosti tvořily jednu ekonomickou jednotku,⁴ nebyla fúze sloučením u Úřadu notifikována.

² Srov. např. rozsudek ESD C-279/98 P ve věci *Cascades v Komise*, [2000] ECR I-9693.

³ Srov. rozhodnutí Úřadu č.j. S 64/04-1884/04 ze dne 3. 5. 2004 ve věci *Sokolovská těžební/Sokolovská uhelná*.

⁴ Adresátem soutěžních norem je soutěžitel (angl. *undertaking*). Není relevantní právní forma ani způsob financování soutěžitele, a proto pojem soutěžitel může označovat i hospodářskou jednotku skládající se z několika rozdílných osob, ať již právnických či fyzických, které jsou

11. Účastníku řízení lze tedy přičítat jednání jeho předchůdce, tj. společnosti Sokolovská uhelná, jejíž jmění bylo současně s jejím zánikem ke dni 30. 6. 2005 převedeno na účastníka řízení. Dohody o zákazu exportu byly oběma společnostmi uzavírány v různých na sebe navazujících obdobích, ale většinou s totožnými odběrateli tuhých paliv. Účastník řízení mohl, minimálně ode dne 30. 6. 2005, odstranit z kupních smluv, do nichž k tomuto dni vstoupil, ustanovení o zákazu vývozu paliva. Nicméně tak neučinil a pokračoval v jednání svého předchůdce.
12. Úřad uzavírá, že s ohledem na koncept právního nástupnictví, který Úřad konzistentně aplikuje,⁵ lze odpovědnost za posuzované jednání, tj. za uzavírání zakázaných dohod o zákazu exportu, přisuzovat v plném rozsahu účastníku řízení.

III. Zjištěné skutečnosti

III.1. Posuzované smlouvy

13. V rámci správního řízení sp. zn. S 355/2007 vedeného se společností SU pro možné porušení § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., § 3 odst. 1 zákona a čl. 81 Smlouvy ES, posuzoval Úřad soulad obsahu smluv [...] uzavřených mezi společnostmi SU, resp. společností Sokolovská uhelná a jejími odběrateli [...]. Konkrétně se jednalo o posouzení obsahu smluv, včetně všech jejich dodatků a příloh, uzavřených mezi účastníkem řízení a jeho:
- i) distributory (viz dále [...] smlouvy A až F a [...] smlouvy G až I),
 - ii) konečnými odběrateli (viz dále smlouvy J až O).

i) Kupní smlouvy uzavřené účastníkem řízení s distributory

[...] smlouvy

- a [...] smlouva na [...] dodávaná [...] uzavřená mezi společností Sokolovská uhelná, na straně prodávajícího, a společností [...] (dále též „[...]“), na straně kupujícího ze [...] ⁶ (dále též „**smlouva A**“);
- b [...] smlouvy uzavřené mezi společnostmi Sokolovská uhelná, na straně prodávajícího, a [...] (dále též „[...]“), na straně kupujícího:
 - [...]smlouva na [...]dodávaná v roce [...],⁷

považovány za jediného soutěžitele, pakliže tvoří jednu ekonomickou jednotku. (Faull J., Nikpay A. The EC Law of Competition, Oxford University Press, 1999, str. 73.) Subjekty, mezi nimiž existuje vztah kontroly (mateřská a dceřiná společnost)/jednající pod jednou kontrolou (sesterské společnosti), je nutno z pohledu soutěžního práva považovat za jednu ekonomickou jednotku - tzv. *single economic unit*. (srov. např. rozsudek ESD 15/74 ve věci *Centrafarm v Sterling Drug*, [1974] ECR 619 či rozsudek ESD C-73/95 ve věci *Viho Europe BV v Komise*, [1996] ECR I-5457). Subjekty tvořící jednu ekonomickou jednotku tak lze ve smyslu § 2 odst. 1 zákona považovat za jednoho soutěžitele.

⁵ Srov. rozhodnutí Úřadu č.j. S 095/2008/KD-14495/2008/810 ze dne 25. 7. 2008 ve věci *Kofola Holding*.

⁶ Viz str. 23 – 29 spisu sp. zn. S 355/2007.

⁷ Viz str. 30 – 36 spisu sp. zn. S 355/2007.

- [...]na [...]dodávaná v roce [...],⁸
- [...]na [...]dodávaná v roce [...],⁹
- [...]na [...]dodávaná v roce [...],¹⁰
- [...]na [...]dodávaná v roce [...],¹¹

[...] smlouvy uzavřené mezi účastníkem řízení, na straně prodávajícího, a [...], na straně kupujícího:

- [...] smlouva na [...] dodávaná v roce [...] (pozn. Úřadu na předmětné smlouvě není uvedeno datum podpisu smlouvy),¹²
 - [...] smlouva na [...] dodávaná v [...],¹³
- (dále též „**smlouvy B**“).

c [...] smlouvy na [...] uzavřené mezi společnostmi Sokolovská uhelná, na straně prodávajícího, a společností [...] (dále též „[...]“),¹⁴ na straně kupujícího:

- [...] smlouva na [...]dodávaná v roce [...],¹⁵
 - [...] smlouva na [...]dodávaná v roce [...]¹⁶ - k dané smlouvě byl uzavřen Dodatek [...],
- (dále též „**smlouvy C**“).

d [...] smlouvy na [...] uzavřené mezi společnostmi Sokolovská uhelná, na straně prodávajícího, a společností [...] (dále též „[...]“), na straně kupujícího:

- [...]smlouva na [...]dodávaná v roce [...],¹⁷
- [...]smlouva na [...]dodávaná v roce [...],¹⁸
- [...]smlouva na [...]dodávaná v roce [...],¹⁹
- [...] smlouva na [...]dodávaná v roce [...],²⁰
- [...] smlouva na [...]dodávaná v roce [...],²¹
- [...] smlouva na [...]dodávaná v roce [...],²²

[...] smlouvy uzavřené mezi účastníkem řízení, na straně prodávajícího, a společností [...], na straně kupujícího:

- [...]smlouva na [...]dodávaná v roce [...],²³
 - [...] smlouva na [...]dodávaná v roce [...],²⁴
- (dále též „**smlouvy D**“).

⁸ Viz str. 37 – 42 spisu sp. zn. S 355/2007.

⁹ Viz str. 43 – 48 spisu sp. zn. S 355/2007.

¹⁰ Viz str. 49 – 54 spisu sp. zn. S 355/2007.

¹¹ Viz str. 55 – 60 spisu sp. zn. S 355/2007.

¹² Viz str. 61 – 66 spisu sp. zn. S 355/2007.

¹³ Viz str. 895 – 900 spisu sp. zn. S 355/2007.

¹⁴ Současné sídlo společnosti [...]

¹⁵ Viz str. 1671 – 1677 spisu sp. zn. S 355/2007.

¹⁶ Viz str. 131 – 137 spisu sp. zn. S 355/2007.

¹⁷ Viz str. 76 – 82 spisu sp. zn. S 355/2007.

¹⁸ Viz str. 83 – 89 spisu sp. zn. S 355/2007.

¹⁹ Viz str. 90 – 95 spisu sp. zn. S 355/2007.

²⁰ Viz str. 96 – 101 spisu sp. zn. S 355/2007.

²¹ Viz str. 103 – 108 spisu sp. zn. S 355/2007.

²² Viz str. 109 – 114 spisu sp. zn. S 355/2007.

²³ Viz str. 115 – 120 spisu sp. zn. S 355/2007.

²⁴ Viz str. 1703 – 1708 spisu sp. zn. S 355/2007.

- e [...] smlouvy na [...] uzavřené mezi společnostmi Sokolovská uhelná, na straně prodávajícího, a společností [...] (dále též „[...]“),²⁵ na straně kupujícího:
- [...]smlouva na [...]dodávaná v roce [...],²⁶
 - [...] smlouva na [...]dodávaná v roce [...]²⁷- k dané smlouvě byl uzavřen Dodatek [...],²⁸
 - [...] smlouva na [...]dodávaná v roce [...]²⁹
- (dále též „**smlouvy E**“).

- f [...] smlouvy na [...] uzavřené mezi společnostmi Sokolovská uhelná, na straně prodávajícího, a společností [...] (dále též „[...]“),³⁰ na straně kupujícího:
- [...] smlouva na [...]dodávaná v roce [...],³¹
 - [...]smlouva na [...]dodávaná v roce [...],³²
 - [...] smlouva na [...]dodávaná v roce [...],³³
 - [...] smlouva na [...]dodávaná v roce [...],³⁴
 - [...]smlouva na [...]dodávaná v roce [...],³⁵

[...] smlouvy uzavřené mezi účastníkem řízení, na straně prodávajícího, a společností [...], na straně kupujícího:

- [...]smlouva na [...]dodávaná v roce [...],³⁶
 - [...] smlouva na [...]dodávaná v roce [...],³⁷
- (dále též „**smlouvy F**“).

[...] smlouvy

- g [...]smlouva³⁸ na léta [...] uzavřená³⁹ mezi společnostmi Sokolovská uhelná, na straně prodávajícího, a společností [...], na straně kupujícího (dále též „**smlouva G**“),
- h [...]smlouva⁴⁰ na léta [...] ze [...]uzavřená mezi účastníkem řízení, na straně prodávajícího, a společností [...], na straně kupujícího (dále též „**smlouva H**“).⁴¹

²⁵ Změna názvu společnosti na [...] byla do obchodního rejstříku zapsána dne 12. 1. 1998.

²⁶ Viz str. 2395-2400 spisu sp. zn. S 355/2007.

²⁷ Viz str. 2413-2420 spisu sp. zn. S 355/2007.

²⁸ Viz str. 2422-2423 spisu sp. zn. S 355/2007.

²⁹ Viz str. 153-159 spisu sp. zn. S 355/2007.

³⁰ Změna názvu společnosti na [...] byla zapsána do obchodního rejstříku dne 10. 8. 2005.

³¹ Viz str. 160-165 spisu sp. zn. S 355/2007.

³² Viz str. 166-171 spisu sp. zn. S 355/2007.

³³ Viz str. 172-179 spisu sp. zn. S 355/2007.

³⁴ Viz str. 189-195 spisu sp. zn. S 355/2007.

³⁵ Viz str. 201-207 spisu sp. zn. S 355/2007.

³⁶ Viz str. 209-215 spisu sp. zn. S 355/2007.

³⁷ Viz str. 869-875 spisu sp. zn. S 355/2007.

³⁸ Viz str. 122 – 130 spisu sp. zn. S 355/2007.

³⁹ Datum podpisu smlouvy je nečitelné.

⁴⁰ Viz str. 688 – 693 spisu sp. zn. S 355/2007.

⁴¹ K předmětným [...] smlouvám G a H byly uzavírány [...] (viz str. 138 – 152, 694, 1405 - 1406 spisu sp. zn. S 355/2007).

- i [...] smlouva na [...] v letech [...] ze dne v uzavřená mezi společností Sokolovská uhelná, na straně prodávajícího, a společností [...], na straně kupujícího⁴² (dále též „**smlouva I**“).⁴³

ii) [...] smlouvy uzavřené účastníkem řízení s [...] odběrateli

- j [...] smlouvy na [...] uzavřené mezi společností Sokolovská uhelná, na straně prodávajícího, a společností [...] (dále jen „[...]“), na straně kupujícího:

- [...] smlouva na [...] dodávaná v roce [...],⁴⁴
- [...] smlouva na [...] dodávaná v roce [...],⁴⁵
- [...] smlouva na [...] dodávaná v roce [...],⁴⁶
- [...] smlouva na [...] dodávaná v roce [...],⁴⁷
- [...] smlouva na [...] dodávaná v roce [...],⁴⁸
- [...] smlouva na [...] dodávaná v roce [...],⁴⁹

[...] smlouvy uzavřené mezi účastníkem řízení, na straně prodávajícího, a společností [...], na straně kupujícího:

- [...] smlouva na [...] dodávaná v roce [...],⁵⁰
 - [...] smlouva na [...] dodávaná v roce [...],⁵¹
 - [...] smlouva na [...] dodávaná v roce [...],⁵²
- (dále též „**smlouvy J**“).

- k [...] smlouvy na [...] uzavřené mezi společností Sokolovská uhelná, na straně prodávajícího, a společností [...] (dále jen „[...]“), na straně kupujícího:

- [...] smlouva na [...] dodávaná v roce [...],⁵³
- [...] smlouva na [...] dodávaná v roce [...],⁵⁴
- [...] smlouva na [...] dodávaná v roce [...],⁵⁵
- [...] smlouva na [...] dodávaná v roce [...],⁵⁶
- [...] smlouva na [...] dodávaná v roce [...],⁵⁷
- [...] smlouva na [...] dodávaná v roce [...],⁵⁸

[...] smlouvy uzavřené mezi účastníkem řízení, na straně prodávajícího, a společností [...], na straně kupujícího:

⁴² Viz str. 67 – 75 spisu sp. zn. S 355/2007.

⁴³ Ke smlouvě I jsou uzavírány [...] (viz smlouvy D).

⁴⁴ Viz str. 217 – 227 spisu sp. zn. S 355/2007.

⁴⁵ Viz str. 228 – 233 spisu sp. zn. S 355/2007.

⁴⁶ Viz str. 234 – 240 spisu sp. zn. S 355/2007.

⁴⁷ Viz str. 241 – 248 spisu sp. zn. S 355/2007.

⁴⁸ Viz str. 249 – 254 spisu sp. zn. S 355/2007.

⁴⁹ Viz str. 255 – 259 spisu sp. zn. S 355/2007.

⁵⁰ Viz str. 260 – 267 spisu sp. zn. S 355/2007.

⁵¹ Viz str. 861 – 868 spisu sp. zn. S 355/2007.

⁵² Viz str. 1414 – 1421 spisu sp. zn. S 355/2007.

⁵³ Viz str. 291 – 297 spisu sp. zn. S 355/2007.

⁵⁴ Viz str. 298 – 304 spisu sp. zn. S 355/2007.

⁵⁵ Viz str. 305 – 310 spisu sp. zn. S 355/2007.

⁵⁶ Viz str. 311 – 316 spisu sp. zn. S 355/2007.

⁵⁷ Viz str. 317 – 322 spisu sp. zn. S 355/2007.

⁵⁸ Viz str. 323 – 328 spisu sp. zn. S 355/2007.

- [...] smlouva na [...]dodávaná v roce [...],⁵⁹
 - [...] smlouva na [...]dodávaná v roce [...],⁶⁰
- (dále též „**smlouvy K**“).

l [...] smlouva na [...]dodávaná v roce [...]uzavřená mezi společnostmi Sokolovská uhelná, na straně prodávajícího, a společnostmi [...] (dále jen [...]), na straně kupujícího ze dne [...] (dále též „**smlouva L**“).⁶¹

m [...] smlouvy na [...]uzavřené mezi společnostmi Sokolovská uhelná, na straně prodávajícího, a společnostmi [...], (dále též „[...]“),⁶² na straně kupujícího:

- [...]smlouva č. [...],⁶³
 - [...]smlouva č. [...],⁶⁴
 - [...]smlouva č. [...],⁶⁵
 - [...]smlouva č. [...],⁶⁶
- (dále též „**smlouvy M**“).⁶⁷

n [...]smlouvy na [...]uzavřené mezi společnostmi Sokolovská uhelná, na straně prodávajícího, a společnostmi [...] (dále jen „[...]“), na straně kupujícího:

- [...]smlouva č. [...],⁶⁸
- [...]smlouva č. [...],⁶⁹
- [...]smlouva č. [...],⁷⁰

[...] smlouvy uzavřené mezi účastníkem řízení, na straně prodávajícího, a společnostmi [...], na straně kupujícího:

- [...]smlouva č. [...],⁷¹
 - [...]smlouva č. [...],⁷²
 - [...]smlouva č. [...],⁷³
- (dále též „**smlouvy N**“).

o [...] smlouvy na [...]uzavřené mezi společnostmi Sokolovská uhelná, na straně prodávajícího, a společnostmi [...] (dále jen „[...]“), na straně kupujícího:

- [...]smlouva č. [...],⁷⁴

⁵⁹ Viz str. 329 – 334 spisu sp. zn. S 355/2007.

⁶⁰ Viz str. 889 – 894 spisu sp. zn. S 355/2007.

⁶¹ Viz str. 335 – 341 spisu sp. zn. S 355/2007.

⁶² Na základě rozhodnutí č. [...] a č. [...]Vlády SR o privatizaci státního podniku [...]byly založeny jako jejich právní nástupce společnosti [...] a [...]

⁶³ Viz str. 765 – 769 spisu sp. zn. S 355/2007.

⁶⁴ Viz str. 770 – 774 spisu sp. zn. S 355/2007.

⁶⁵ Viz str. 775 – 779 spisu sp. zn. S 355/2007.

⁶⁶ Viz str. 780 – 784 spisu sp. zn. S 355/2007.

⁶⁷ Příslušné [...] smlouvy byly uzavírány mezi prodávajícím a kupujícím, jako [...] (viz str. 759 – 764 spisu sp. zn. S 355/2007).

⁶⁸ Viz str. 793 – 797 spisu sp. zn. S 355/2007.

⁶⁹ Viz str. 798 – 802 spisu sp. zn. S 355/2007.

⁷⁰ Viz str. 805 – 809 spisu sp. zn. S 355/2007.

⁷¹ Viz str. 810 – 814 spisu sp. zn. S 355/2007.

⁷² Viz str. 815 – 819 spisu sp. zn. S 355/2007.

⁷³ Viz str. 1452 – 1456 spisu sp. zn. S 355/2007.

- [...]smlouva č. [...],⁷⁵
- [...]smlouva č. [...],⁷⁶

[...] smlouvy uzavřené mezi účastníkem řízení, na straně prodávajícího, a společností [...], na straně kupujícího:

- [...]smlouva č. [...],⁷⁷
 - [...]smlouva č. [...],⁷⁸
 - [...]smlouva na [...]dodávaná v roce [...]⁷⁹
- (dále též „**smlouvy O**“),

(dále též „**posuzované smlouvy**“).

14. Předmětem posuzovaných smluv je [...] shora specifikovanými odběrateli za účelem [...] (smlouvy A až I) nebo nákup [...] (smlouvy J až O). S ohledem na skutečnost, že posuzované kupní smlouvy nejsou, co se týče číslování, článků a struktury jednotlivých kupních smluv zcela identické, rozčlenil Úřad předmětné [...] smlouvy do tří následujících skupin, a to dle totožného znění ustanovení o zákazu exportu.
15. Do první skupiny lze zařadit [...] smlouvy na [...]uzavřené mezi účastníkem řízení, resp. společností Sokolovská uhelná, a jeho [...] či [...] odběrateli, jež mají ustanovení o zákazu exportu upraveno v čl. [...]smlouvy a tomu odpovídající ustanovení o smluvní pokutě pak v čl. [...] smlouvy. Konkrétně se jedná o smlouvu A (tj. [...] smlouva na rok [...]), smlouvy B (tj. [...]smlouvy na roky [...]), smlouvy C (tj. [...] smlouvy na roky [...]), smlouvy D (tj.[...] smlouvy na roky [...]); smlouvy E (tj. [...] smlouvy na roky [...]); smlouvy F (tj. [...] smlouvy na roky [...]), smlouvy K (tj. [...] smlouvy na léta [...]) a smlouvu L (tj. [...]smlouva na rok [...]); a smlouvu I (na roky [...]) - (dále též „**smlouvy typu 1**“).
16. Do druhé skupiny lze zařadit [...]smlouvy na [...]uzavřené mezi účastníkem řízení, resp. společností Sokolovská uhelná, a jeho [...] odběrateli, jež mají ustanovení o zákazu exportu a o smluvní pokutě obsaženy v čl. [...] smlouvy. Konkrétně se jedná o smlouvy J (tj. [...]smlouvy na roky [...]), smlouvy M (tj. [...]smlouvy na roky [...]), smlouvy N (tj. [...]smlouvy na roky [...]) a smlouvy O (tj. [...]smlouvy na roky [...]) - (dále též „**smlouvy typu 2**“).
17. Do třetí skupiny smluv lze zahrnout [...] smlouvy uzavřené mezi účastníkem řízení, resp. společností Sokolovská uhelná a [...] společností [...], jež mají ustanovení o zákazu exportu upraveno v čl. [...] smlouvy s tím, že ustanovení upravující smluvní pokutu v daných smlouvách absentuje. Konkrétně se jedná

⁷⁴ Viz str. 822 – 826 spisu sp. zn. S 355/2007.

⁷⁵ Viz str. 829 – 834 spisu sp. zn. S 355/2007.

⁷⁶ Viz str. 835 – 839 spisu sp. zn. S 355/2007.

⁷⁷ Viz str. 840 – 844 spisu sp. zn. S 355/2007.

⁷⁸ Viz str. 845 – 849 spisu sp. zn. S 355/2007.

⁷⁹ Viz str. 850 – 854 spisu sp. zn. S 355/2007.

o smlouvu G (na roky [...]) a smlouvu H (na roky [...]) - (dále též „**smlouvy typu 3**“).⁸⁰

18. Posuzované smlouvy byly uzavírány podle zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku (dále též „obchodní zákoník“). Na základě posuzovaných smluv [...]. Smlouvy typu 1 až 3 jsou tak [...] smlouvami ve smyslu [...] obchodního zákoníku. [...].
19. Na základě zjištěných skutečností vyplynulo, že posuzované smlouvy jsou součástí [...] vztahů účastníka řízení. Z hlediska soutěžního se tak jedná o nepravou dohodu o obchodním zastoupení (*non-genuine agency agreement*), na jejímž základě [...]

Smlouvy typu 1

20. Smlouvy typu 1 mají ustanovení o zákazu vývozu paliva obsaženo v čl. [...], jež je následujícího znění (cit.): „[...]“⁸¹
21. Ve smlouvách typu 1 je dále v čl. [...] uvedeno, že (cit.): „[...]“
22. Za porušení čl. [...] smluv typu 1 je předpokládána smluvní pokuta podle čl. [...] následujícího znění (cit.): „[...]“
23. Úřad zjistil, že u [...] je čl. [...] modifikován. Konkrétně čl. [...]ke Smlouvě E (uzavřené na [...]) uvádí, že se smluvní strany dohodly na změně čl. [...], který bude nyní znít, (cit.): „[...]“
24. Ve smlouvě E (uzavřené na rok [...]) a ve smlouvách F (uzavřených na roky [...]) je pak čl. [...] pozměněn, (cit): „[...], a že (...)“ Čl. [...]je však i v těchto smlouvách stejného znění jako je tomu u ostatních smluv typu 1. Porušení výše citovaného zákazu provést nebo umožnit vývoz paliva odpovídá smluvní pokuta, jež je upravena v čl. [...]; rovněž toto ustanovení je totožného znění jako u ostatních smluv typu 1.
25. Čl. [...] smluv F (uzavřených na roky [...]) byl rovněž modifikován, (cit): „[...]“ Rovněž došlo k úpravě ustanovení o smluvní pokutě obsaženého v čl. [...], (cit.): „[...]“
26. Účastník řízení byl oprávněn od uzavřené smlouvy odstoupit pro případ, [...]. Dané oprávnění prodávajícího je upraveno ve smlouvách A (na rok [...]), B (na roky [...]), C (na roky [...]), D (na roky [...]), smlouvách E (na roky [...]) a smlouvě I (na roky [...]).

⁸⁰ V jednotlivých smlouvách typu 3 jsou obsaženy určité odlišnosti ve struktuře a členění jednotlivých jejích ustanovení.

⁸¹ Pozn. Úřadu u smlouvy J se jedná o čl. [...], přičemž v [...] je ustanovení oproti níže uvedené citaci formulačně lehce pozměněno.

Smlouvy typu 2

27. Smlouvy typu 2 mají ustanovení o zákazu vývozu paliva obsaženo v **čl. [...]** [pozn. Úřadu u smluv J se jedná o **čl. [...]**], jenž je následujícího znění (cit.): „[...]“
28. Porušení výše citovaného zákazu vývozu paliva odpovídá [...]. V čl. [...] [pozn. Úřadu ve smlouvě N na rok [...] se jedná o **čl. [...]**; u smluv J na roky [...] se jedná o **čl. [...]**] je pak upraveno příslušné ustanovení o smluvní pokutě, jež je obdobného znění jako je tomu u smluv typu 1.

Smlouvy typu 3

29. Smlouvy typu 3 mají v **čl. [...]** ustanovení následujícího znění (cit): „[...]“
30. Účastník řízení byl oprávněn od uzavřené smlouvy odstoupit pro případ, [...]. Dané oprávnění prodávajícího je upraveno ve smlouvě I (na roky [...]).

III.2. Podíl ustanovením o zákazu vývozu zavázaného objemu hnědouhelných paliv

31. Na základě zhodnocení údajů týkajících se objemů odběrů podle posuzovaných smluv uzavřených mezi účastníkem řízení a jeho [...] zjistil Úřad podíl zákazem exportu zavázaného objemu hnědouhelných paliv (srov. níže část V.4. *Členění hnědého uhlí* odůvodnění tohoto rozhodnutí). Tato zjištění Úřadu dokládají mj. významnost zajištěného vzorku smluv.

Tabulka 1: Vliv ustanovení o zákazu vývozu na segment distributorů SU.

[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...] ⁸²	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Tabulka 2: Vliv ustanovení o zákazu vývozu na segment konečných zákazníků SU.

[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Tabulka 3: Vliv ustanovení o zákazu vývozu na celkovou produkci SU a hnědouhelný trh ČR.

[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Zdroj: SU, smluvní dokumentace SU a jejich zákazníků na odběr tuhých paliv

⁸² Celková produkce společnosti SU je očištěna o *in-house* prodeje v rámci vlastnické struktury, do které náleží i společnost SU, jakož i o přímý vývoz společnosti SU do zahraničí.

32. Analýzou shora uvedených zjištění Úřad ověřil množství hnědouhelného paliva pokrytého ustanovením o zákazu vývozu. Úřad v tabulkách č. 1 a 2 sledoval zvláště údaje týkající se [...].
33. U [...] zákazníků (srov. tabulka č. 2), kteří odebírali výhradně hnědé energetické uhlí, a jejichž smlouvy Úřad posuzoval, je zákazem exportu zavázáno cca [...] jimi smluvně sjednaných odběrů (zde hraje klíčovou roli [...], který ve smluvní dokumentaci ustanovení o zákazu exportu obsažen neměl [...]). U zákazníků ze segmentu [...] je ustanovením o zákazu exportu zavázáno více než [...] jejich smluvně sjednaných odběrů. Nejvíce jsou přitom u zákazníků ze segmentu [...] zákazem exportu zavázány odběry hnědého energetického uhlí, kde v žádném z posuzovaných let nebylo zavázáno [...] smluvně sjednaného paliva.
34. Porovná-li Úřad údaje týkající se zákazem exportu zavázané produkce účastníka řízení s jeho celkovou produkcí daných druhů hnědouhelného paliva, je nejvíce zákazem exportu postižena produkce hnědého tříděného uhlí, u kterého se zavázanost pohybuje na úrovni cca [...]. Produkce hnědouhelných briket je zákazem exportu zavázána cca [...]. [...] je zákazem exportu zavázána produkce hnědého energetického uhlí (srov. vliv [...]), a to celkem pro [...] (uváděná čísla jsou součtem příslušných řádků v tabulkách č. 1 a 2).
35. V tabulce č. 3 je proveden procentní výpočet dopadu ustanovení o zákazu vývozu na celkový trh ČR. Úřad bral při výpočtech v potaz totožná data jako při výpočtu podílu účastníka řízení na vymezených relevantních trzích (srov. níže). Z tabulky je zřejmé, že ustanovením o zákazu vývozu je [...] zasažen trh hnědouhelných briket ([...]). Výše dopadu je umocněna skutečností, že účastník řízení je výhradním tuzemským producentem této komodity. Celkový trh hnědého energetického uhlí je zasažen v rozmezí [...] a trh hnědého tříděného uhlí v rozmezí [...], a to za stejné sledované období jako hnědouhelné brikety.
36. Závěrem Úřad konstatuje, že smluvně sjednané množství odběrů na celkové produkci účastníka řízení má dostatečnou vypovídací hodnotu (srov. tabulka č. 3). V posledních šesti letech jsou smluvně podchyceny dodávky hnědého uhlí produkovaného účastníkem řízení vždy minimálně [...] % jeho celkové produkce.⁸³

⁸³ Při bližší analýze podílu objemu odběrů všech podchycených zákazníků na celkové produkci SU je v případě tříděného hnědého uhlí zřejmé, že v letech [...] byl zákazník (v tomto případě [...]) sjednán vyšší odběr než byla následná skutečná produkce SU (proto hodnoty převyšující 100 %). Ačkoli je třeba rozlišovat mezi smluvně sjednaným množstvím a následným skutečným odběrem (část paliva odebrána být nemusí, jiná je naopak odebrána mimosmluvně apod.), je zřejmé, že u tohoto druhu paliva posuzoval Úřad v podstatě celou produkci účastníka řízení.

III.3. Informace a podklady od účastníka řízení

37. Úřad si v souladu s § 21 odst. 5 a 7 zákona vyžádal od účastníka řízení kopie veškerých smluv [...] (včetně všech dodatků a příloh), kterými se od roku [...] řídily odběry hnědého uhlí odběratelů účastníka řízení, jejichž [...]. Rovněž byly vyžádány kopie smluv [...], resp. návrhů těchto smluv, kterými se měly řídit odběry v roce [...] u odběratelů účastníka řízení, jejichž [...].
38. Úřad analyzoval kopie účastníkem řízení předložených smluv (tj. [...] smlouvy, [...] smlouvy a [...] smlouvy). Úřad zjistil, že účastník řízení uzavřel [...] smlouvy, [...] a [...] smlouvy s celkem [...] odběrateli, a to v letech [...]. Závazek zákazu exportu byl obsažen ve smlouvách s [...] odběrateli účastníka řízení, a to:
- a) s [...] účastníka řízení
1. [...] (smlouva A na rok [...]),
 2. [...] (smlouvy B na roky [...]),
 3. [...] (smlouvy C na roky [...]; smlouva G na roky [...]; smlouva H na roky [...]),
 4. [...] (smlouvy D na roky [...]; smlouva I na roky [...]),
 5. [...] (smlouvy E na roky [...]),
 6. [...] (smlouvy F na roky [...]), a
- b) s [...] účastníka řízení
1. [...] (smlouvy J na roky [...]),
 2. [...] (smlouvy K na roky [...]),
 3. [...] (smlouva L v roce [...]),
 4. [...] (smlouvy M na roky [...]),
 5. [...] (smlouvy N na roky [...]),
 6. [...] (smlouvy O na roky [...]).
39. Účastník řízení dále Úřadu k jeho žádosti sdělil, že [...] (tj. smlouvy J až O).
40. Sám účastník řízení ve sledovaném období, tj. v období uzavírání posuzovaných smluv v letech [...], realizoval [...] (konkrétně se jednalo o brikety, multiprach a prachové uhlí) do zahraničí (tj. do [...]). Mezi smluvní partnery/odběratele paliva účastníka řízení ze [...] patří mimo jiné [...]. Ze [...] se pak jedná o společnosti [...].⁸⁴
41. V rámci šetření se Úřad obrátil dne 25. 8. 2009 na účastníka řízení se žádostí o doložení kopií [...] smluv na [...].⁸⁵ Dne 8. 9. 2009 obdržel Úřad od účastníka řízení kopie celkem [...] smluv týkajících se [...], příp. [...]. V předmětných kopiích smluv, příp. dodatků, které měl účastník řízení na rok 2009 uzavřeny, absentovala ujednání o zákazu exportu.⁸⁶

⁸⁴ K tomu viz Příloha č. 1 – [...] (viz str. 2632 spisu sp. zn. S 355/2007).

⁸⁵ Úřad požádal o předložení kopií těchto smluv v reakci na účastníkův návrh opatření dle § 7 odst. 2 a 3 zákona č. 143/2001 Sb. ve znění účinném do 31. 8. 2009 (v podrobnostech srov. dále).

⁸⁶ Viz str. 2953 – 3038 spisu sp. zn. S 355/2007.

42. Současně účastník řízení ve svém přípisě ze dne 8. 9. 2009 předložil Úřadu kopie dodatků ke dvěma [...] smlouvám, tj. smlouvě H a smlouvě I, jež obsahovaly v roce 2009 ustanovení o zákazu exportu. Jednalo se konkrétně o kopii Dodatku č. [...] ke Smlouvě H, uzavřeného dne [...]se společností [...], a kopii Dodatku č. [...] ke Smlouvě I, uzavřeného dne [...]se společností [...]. Dodatek ke smlouvě H zrušil čl. [...]této smlouvy, a dodatek ke smlouvě I zrušil čl. [...]a čl. [...] této smlouvy.
43. V průběhu správního řízení obdržel Úřad od účastníka řízení celkem čtyři vyjádření k zahájení správního řízení sp. zn. S 355/2007, které obsahovaly návrh na zastavení předmětného správního řízení. Úřad se k opakovaným žádostem účastníka řízení zabýval důvodností jeho návrhů, nicméně dospěl k závěru, že je třeba ve správním řízení pokračovat a zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

III.4. Informace a podklady od [...]

Ústní jednání s distributory účastníka řízení

44. V průběhu správního řízení sp. zn. S 355/2007 proběhla ústní jednání s [...] účastníka řízení, konkrétně se společnostmi [...].⁸⁷ V rámci těchto ústních jednání uvedli [...] k ustanovení posuzovaných smluv týkajících se zákazu exportu následující informace.
45. **Společnost [...]** (smlouvy B) uvedla, že znění smluv obsahujících ustanovení o zákazu vývozu jí bylo předloženo účastníkem řízení. Společnost [...] nikdy hnědé uhlí nevyvážela. Společnost [...] uvedla, že nemá žádného odběratele v zahraničí, stejně jako žádný zahraniční odběratel hnědé uhlí nepoptal. Pro případ, že by Společnost [...] odběratele v zahraničí měla, tak by dle jejího sdělení palivo vyvážela. Dle Společnosti [...] je ve smlouvách B uvedena řada věcí, které nebyly nikdy v praxi uplatňovány. Ze strany účastníka řízení nebylo dodržování čl. [...] smluv B kontrolováno. Společnost [...] sama nekontrolovala dodržování tohoto ustanovení u svých konečných zákazníků.
46. Společnost [...] (smlouvy C, G a H) Úřadu sdělila, že v současné době prodává hnědé uhlí a hnědouhelné brikety pouze v České republice. Společnost [...] v minulosti vyvezla palivo z produkce účastníka řízení pouze ve dvou letech. V roce 2001 vyvezla, prostřednictvím společnosti Palimpex, spol. s r.o., uhlí z produkce účastníka řízení do Slovenské republiky, a to pro konečné příjemce společnost Duslo Šala, a.s. a společnost VOSUP s.r.o. V případě společnosti VOSUP s.r.o. se však jednalo o zanedbatelné množství paliva. V roce 2003 bylo palivo vyvezeno opětovně pro společnost Duslo Šala, a.s..⁸⁸
47. Společnost [...] má v [...] Dodatku č. [...] ze dne [...] ke smlouvě C na rok [...] obsaženo ustanovení, které doplňuje čl. [...] o dodávky paliva určeného právě a pouze pro společnost Duslo Šala, a to prostřednictvím slovenského obchodního partnera společnosti Palimpex spol. s r.o. Z vyjádření společnosti [...] vyplynulo,

⁸⁷ Společnost [...] (dále též „[...]“).

⁸⁸ K tomu viz str. 2253 spisu sp. zn. S 355/2007.

že ke změně ustanovení o zákazu vývozu ve smyslu Dodatku č. [...] došlo pravděpodobně na její žádost. Pokud jde o společnost VOSUP s.r.o., nebylo ve výše uvedeném dodatku ke smlouvě C na rok [...] obsaženo ustanovení, které by modifikovalo ustanovení o zákazu vývozu ve prospěch tohoto odběratele.

48. Společnost [...] uvedla, že nemá povědomí o tom, jak se do smluv dostala ustanovení čl. [...] a čl. [...] Smluv C; a čl. [...] Smlouvy G, resp. čl. [...] Smlouvy H. Dle společnosti [...] se jedná o obecná ustanovení, která v praxi tuto společnost nijak neomezovala. Společnost [...] v této souvislosti uvedla, že pokud sjednala dodávku paliva pro konkrétní spotřebič, neměla zájem vyvážet či dodávat předmětné palivo jinam. Společnost [...] dále uvedla, že nekontrolovala, zda její zákazníci dodržují příslušná ustanovení smluv, resp. zda její zákazníci nevyvezli palivo z České republiky do zahraničí.
49. Z vyjádření společnosti [...] (smlouvy D a smlouva I) vyplynulo, že v praxi čl. [...] předmětných smluv nerealizovala. Společnost [...] neexportovala palivo, ani o exportu neuvažovala. Rovněž bylo uvedeno, že ani ze strany účastníka řízení nedocházelo ke kontrole uplatňování čl. [...] smluv.
50. Odběratel účastníka řízení, společnost [...] (smlouvy F) prodává palivo společností [...] (dále jen „[...]“), jež palivo dále prodávají konečným zákazníkům. Společnost [...] mj. uvedla, že hnědé uhlí a brikety exportuje do Slovenské republiky; téměř všechny exporty se týkaly paliva z produkce účastníka řízení.
51. K otázce Úřadu, zda byly společnosti [...] a [...] povinny v průběhu let [...] až [...] dodržovat zákaz exportu, bylo Úřadu sděleno, že nikoli. Společnosti se však řídí uzavřenou [...] smlouvou. Dle vyjádření společnosti [...] nebyla žádná z ustanovení týkající se zákazu vývozu ze strany účastníka řízení kontrolována ani vymáhána; brikety se do zahraničí vyvážely. Společnost [...] Úřadu sdělila, že má ustanovení o zákazu exportu obsaženy v kupních smlouvách se svými odběrateli z toho důvodu, že předmětná ustanovení byla obsažena i ve smlouvách s jejím dodavatelem.⁸⁹
52. Společnost [...] vypověděla, že neví, proč v průběhu vzájemného obchodování byla pozměněna ustanovení týkající se zákazu vývozu.

III.5. Informace od [...], jejichž [...] účastníka řízení

53. Hromadnou korespondencí byly Úřadem vyžádány informace a podklady od [...] zákazníků [...] účastníka řízení. Celkem bylo osloveno 23 společností. Úřad si vyžádal zejména kopie všech smluv o dodávkách paliv, včetně dodatků a příloh, které měl [...] zákazník uzavřeny s příslušným [...] účastníka řízení. Dále si Úřad vyžádal informace vztahující se k cenám účtovaným zákazníkovi [...] účastníka řízení v letech [...]; informace vztahující se k fyzikálním parametrům zákazníkem odebíraného/poptávaného paliva; informace vztahující se k tomu, zda přímo účastník řízení či [...] kontroloval dodržení ustanovení

⁸⁹ K tomu viz str. 2116 spisu sp. zn. S 355/2007.

o zákazu vývozu či zda byla vůči konečnému zákazníkovi ze strany [...] či [...] uplatněna sankce za vyvezení předmětného paliva mimo území České republiky.

54. Úřad obdržel vyžádané podklady a informace od 21 odběratelů, a to konkrétně od společností: [...].⁹⁰ [...].⁹¹; [...].⁹² [...].⁹³ [...].⁹⁴ [...].⁹⁵ [...].⁹⁶ [...].⁹⁷ [...].⁹⁸ [...].⁹⁹ [...].¹⁰⁰ [...].¹⁰¹ [...].¹⁰² [...].¹⁰³ [...].¹⁰⁴ [...].¹⁰⁵ [...].¹⁰⁶ [...].¹⁰⁷ [...].¹⁰⁸ [...].¹⁰⁹ a [...].¹¹⁰
55. V takto obdržených kopiích kupních smluv Úřad identifikoval dva [...] ([...] a [...]), kteří zavazovali na základě smlouvy s účastníkem řízení své zákazníky zákazem vývozu a rozšiřovali tak ustanovení o zákazu exportu na další články distribučního řetězce. Společnost [...] předmětná ustanovení upravující zákaz vývozu včetně sankcí za jeho porušení, jež měla obsaženy ve smlouvách F s účastníkem řízení, shodně upravila v kupních smlouvách se společnostmi [...] a [...], jež následně palivo prodávaly svým konečným zákazníkům. Společnost [...] ustanovení zakazující vývoz paliva přenesla do kupních smluv uzavřených se společností [...] (dále též „[...]“), v období od roku [...] do roku [...].¹¹¹
56. Navíc společnost [...] tato ustanovení přenesla dále do smluv se svými [...] zákazníky společnostmi: [...]; [...]; [...]; a společnost [...] (dále též „[...]“). Společnost [...], jako jediná z oslovených [...] zákazníků, Úřadu sdělila, že v otázce vývozu zboží z České republiky řídí zněním čl. 6 smlouvy uzavřené se společností [...] obsahujícím přenesený zákaz vývozu.¹¹²

⁹⁰ Se sídlem [...]

⁹¹ Se sídlem [...]

⁹² Se sídlem [...]

⁹³ Se sídlem [...]

⁹⁴ Se sídlem [...]

⁹⁵ Se sídlem [...]

⁹⁶ Se sídlem [...]

⁹⁷ Se sídlem [...]

⁹⁸ Se sídlem [...]

⁹⁹ Se sídlem [...]

¹⁰⁰ Se sídlem [...]

¹⁰¹ Se sídlem [...]

¹⁰² Se sídlem [...]

¹⁰³ Se sídlem [...]

¹⁰⁴ Se sídlem [...]

¹⁰⁵ Se sídlem [...].

¹⁰⁶ Se sídlem [...].

¹⁰⁷ Se sídlem [...]

¹⁰⁸ Se sídlem [...]

¹⁰⁹ Se sídlem [...]

¹¹⁰ Se sídlem [...]

¹¹¹ Od roku [...] je v čl. [...] smlouvy mezi [...] a [...] upravena [...].

¹¹² K tomu viz str. 1346 spisu sp. zn. S 355/2007.

III.6. Informace a podklady od konkurentů účastníka řízení

57. V průběhu správního řízení se Úřad obrátil rovněž na ostatní soutěžitele působící na trzích hnědého energetického uhlí, hnědého tříděného uhlí a hnědouhelných briket v České republice. Úřad oslovil společnost Czech Coal Services a.s., se sídlem Most, V. Řezáče 315, IČ 26348349 (dříve Mostecká uhelná a.s.) – (dále též „CCS“), a společnost Severočeské doly a.s., se sídlem Chomutov, Boženy Němcové 5359, IČ 49901982 (dále též „SD“), tj. konkurenty účastníka řízení, se žádostí o poskytnutí informací a podkladů ve smyslu § 21 odst. 5 a 7 zákona č. 143/2001 Sb., ve znění účinném do 31. 8. 2009, za účelem doplnění dokazování, zejména pokud jde o vymezení relevantního trhu a stanovení podílu účastníka řízení na něm.

III.7. Shrnutí získaných podkladů

58. Ve správním řízení sp. zn. S 355/2007 bylo prokázáno, že účastník řízení uzavřel se svými [...] odběrateli celkem [...] posuzovaných smluv obsahujících ustanovení o zákazu exportu. Žádná ze stran nezpochybnila existenci posuzovaných smluv, jakož i dohod o zákazu exportu v nich obsažených.
59. Bylo prokázáno, že posuzované smlouvy, jakož i v nich obsažené dohody o zákazu exportu byly plněny a dodržovány; dodržování zákazu exportu nebylo však ze strany účastníka řízení nikdy kontrolováno či sankcionováno.
60. Uzavření a plnění dohod o zákazu exportu prokazují jak kopie posuzovaných smluv, tak dále např. sdělení jednotlivých odběratelů. Z celkem [...] odběratelů, kteří v průběhu let [...] měli s účastníkem řízení uzavřeny posuzované smlouvy obsahující dohody o zákazu exportu, [...] a [...] nevyvezli nikdy palivo ze země svého sídla.
61. Společnosti [...] v průběhu sledovaného období palivo z České republiky vyvážely. Bylo tomu tak ale vždy na základě „souhlasu“ účastníka řízení, ve kterém byl konkrétní zákazník či spotřebitel konkrétního distributora specifikován (a tím ze strany účastníka řízení *de facto* odsouhlasen) v roční kupní smlouvě, resp. jejím dodatku. Společnosti [...] tedy vyvážely pouze subjektům, o jejichž identifikaci měl účastník řízení povědomí (výjimkou byla pouze společnost VOSUP s.r.o.).¹¹³
62. Úřad má rovněž za prokázané, že společnosti [...] a [...] promítly ustanovení o zákazu vývozu na další články distribučního řetězce. Z písemných odpovědí [...] zákazníků příslušných [...] však vyplývá, že žádný z oslovených zákazníků nebyl ze [...] či [...] kontrolován, zda předmětné ustanovení zakazující export dodržuje.
63. Úřad v rámci správního řízení ověřil, že ustanovením o zákazu vývozu hnědouhelných paliv bylo v posledních šesti letech omezeno cca [...] % hnědého energetického uhlí, [...] % hnědého tříděného uhlí a [...] % hnědouhelných briket z celkové produkce účastníka řízení.

¹¹³ V daném případě se jednalo o [...].

64. Úřad uzavírá, že shromáždil dostatek důkazů, na jejichž základě má za prokázané, že účastník řízení uzavřel se svými odběrateli dohody o zákazu exportu a tyto dohody byly plněny.

IV. Další průběh řízení

IV.1. Výhrady k dohodě

65. Dne 23. 7. 2009 zaslal Úřad účastníku řízení v souladu s § 7 odst. 3 zákona výhrady k posuzovaným smlouvám, resp. výhrady k dohodám o zákazu exportu. Tyto výhrady k dohodám byly účastníku řízení doručeny dne 24. 7. 2009. V uvedeném přípisem Úřad účastníkovi řízení sdělil, že dohody obsažené v posuzovaných smlouvách splňují formální i materiální stránku skutkové podstaty narušení hospodářské soutěže zakázanou dohodou ve smyslu § 3 odst. 1 zákona, resp. § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb. (vyjma dohod podléhajících vynětí podle českého pravidla *de minimis*) a čl. 81 odst. 1 Smlouvy ES.
66. K výhradám k dohodě se účastník řízení vyjádřil přípisem ze dne 7. 8. 2009. V uvedeném přípisem účastník řízení mj. uvedl, že ustanovení smluv obsahující formulaci o zákazu exportu byla ustanoveními, která fakticky nebyla nikdy ze strany smluvních stran jakkoli realizována ani plněna, a že takovým ustanovením smluvní strany nikdy nepřikládaly žádný význam ani důležitost, a toto ustanovení tudíž nehrálo žádný význam při jejich rozhodování o tom, zda hnědé uhlí a hnědouhelné brikety exportovat. Rovněž zdůraznil, že smlouvy [...] z produkce společnosti SU, sjednávané s [...] a [...] zákazníky [...] (vyjma smlouvy H a smlouvy I) neobsahují ujednání, ze kterých by bylo možné dovozovat zákaz či omezení vývozu hnědé uhlí či hnědouhelných briket z produkce společnosti SU.
67. Úřad tato tvrzení účastníka řízení při svém rozhodování zohlednil; skutečnost, jak se s těmito tvrzeními Úřad vypořádal, vyplývá z jednotlivých bodů odůvodnění tohoto rozhodnutí (srov. níže). Z důvodu odstranění zbytečné duplicity v odůvodnění se proto Úřad na tomto místě nebude tvrzením účastníka řízení zabývat.

IV.2. Navržená opatření

68. Přípisem ze dne 7. 8. 2009 navrhl účastník řízení Úřadu rovněž opatření ve smyslu § 7 odst. 2 a 3 zákona.¹¹⁴ V podání se účastník řízení zavázal do 15 dnů od právní moci rozhodnutí ve věci uzavřít dodatek ke smlouvě H, kterým by došlo ke zrušení čl. [...] této smlouvy, a dodatek ke smlouvě I, kterým by došlo ke zrušení čl. [...], čl. [...] a čl. [...] této smlouvy. Dále se účastník řízení zavázal, že [...] z produkce společnosti SU pro rok [...] s odběry [...], které neobsahují žádná ujednání o jakémkoli zákazu či omezení vývozu produkce společnosti SU, ani žádné sankce za nedodržení jakéhokoli omezení

¹¹⁴ Novela zákona účinná od 1. 9. 2009 formulačně zasáhla do podmínek alternativního ukončení sankčního řízení jeho zastavením (srov. § 7 odst. 2 a 3 zákona).

či zákazu vývozu produkce SU, a to konkrétně se subjekty blíže specifikovanými v bodě 3, pod čísly i) až xvii) daného přípisu.¹¹⁵

69. Zhodnocení naplnění, resp. nenaplnění zákonných podmínek účastníkem řízení navržených opatření je obsaženo níže v části VIII.1. *Vypořádání navržených opatření* odůvodnění tohoto rozhodnutí.

IV.3. Využívání procesních práv účastníka řízení

70. Účastník řízení měl po celou dobu vedení předmětného správního řízení možnost v souladu se zákonem č. 500/2004 Sb. správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní řád“), využívat svá procesní práva, zejména práva nahlížet do spisu a vyjadřovat v řízení své stanovisko.
71. Přípisem ze dne 9. 9. 2009 byl účastník řízení v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu pozván Úřadem k uplatnění jeho práva seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim před vydáním tohoto rozhodnutí. Účastník řízení tohoto práva využil dne 18. 9. 2009; účastníku bylo umožněno seznámit se s celým správním spisem sp. zn. S 355/2007. Účastník řízení požádal o lhůtu pro vyjádření se k podkladům rozhodnutí, jež byla Úřadem stanovena nejpozději do 28. 9. 2009.
72. Úřad, ve lhůtě jím stanovené, obdržel od účastníka řízení přípis, v němž se účastník řízení předně plně ztotožnil s některými závěry Úřadu obsaženými ve výhradách k dohodě. Účastník řízení tímto vyjádřil svůj souhlas se zjištěními Úřadu, že účastník řízení neuzavřel se [...] dohody o určení cen pro další prodej zboží, a to hnědého uhlí a hnědouhelných briket, resp. neuzavřel dohody obsahující závazek výhradnosti dodávek hnědého uhlí a hnědouhelných briket.
73. Účastník řízení však namítá, že Úřad neprokázal naplnění materiální stránky zakázaných dohod o zákazu exportu ve smyslu § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb. ve znění účinném do 31. 8. 2009, resp. § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb. Účastník řízení má zato, že z výpovědí svědků jednoznačně vyplynulo, že ustanovení smluv obsahující formulaci o zákazu exportu byla ustanoveními, která by sice mohla naplňovat znaky dohod narušujících soutěž, ale fakticky nebyla ze strany smluvních stran jakkoli realizována ani plněna, a nemohlo tak dojít k potenciálnímu ohrožení soutěže. Svě tvrzení účastník řízení dokládá tím, že tato ustanovení nebyla z jeho strany nikdy vynucována, nebylo kontrolováno jejich plnění, resp. nebyly ukládány žádné sankce za jejich porušení. Předmětná ustanovení neměla dle účastníka řízení vliv na rozhodování smluvních partnerů, včetně jejich zákazníků, ohledně exportu hnědého uhlí a hnědouhelných briket. Účastník řízení také tvrdí, že kontrola uskutečnění vývozu není z jeho strany administrativně ani technicky realizovatelná a v případě specifického složení/přetřídění uhlí pro určitý spotřebič není export ani technicky možný. Úřad současně náležitě neprokázal vzájemné srozumění stran o tom, že se mají v soutěži určitým způsobem chovat.

¹¹⁵ Účastník řízení předmětné dodatky uzavřel dne 27. 8. 2009, což doložil kopiemi těchto dodatků doručených Úřadu dne 8. 9. 2009 (srov. bod 42 a 43 Výhrad k dohodě).

74. Účastník řízení dále zpochybňuje Úřadem prokázané plnění dohod o zákazu exportu. Tvrzení Úřadu, že tyto dohody byly plněny tím, že smluvní partneři nerealizovali vývozy mimo území České republiky, je dle účastníka řízení nepravdivé, nelogické a nepodložené podklady shromážděnými v rámci dokazování. Úřadem uváděná argumentace by dle účastníka řízení *ad absurdum* znamenala, že každý soutěžitel, jenž má odběratele pouze na území České republiky (tj. nerealizuje vývoz z důvodu spočívajícího v trhu samotném, resp. vlastní obchodní strategii), se dopouští realizace dohody o zákazu vývozu. Dané tvrzení účastník řízení dokládá i existencí příležitosti vývoz realizovat.
75. Účastník řízení je přesvědčen, že závěry Úřadu o plnění dohod o zákazu exportu a jejich „přetrvávání“ ve vztahu ke společnostem [...] a [...] jsou neopodstatněné a v rozporu se všemi podklady rozhodnutí. Dané deklaruje na faktu, že společnost [...] uvedla, že se od svého založení orientuje pouze na dodávky uhelných produktů na tuzemském trhu. Společnost [...] naopak uvedla, že realizovala exporty do zahraničí a nebyla z tohoto důvodu ze strany účastníka řízení na porušení ustanovení smlouvy upozorněna ani nijak sankcionována.
76. Dle účastníka řízení nelze ze skutečnosti, že věděl o tom, že někteří distributoři dodávali jeho produkci do zahraničí, dovozovat nějakou formu jeho souhlasu či povolení dané palivo exportovat. Účastník řízení nikdy neměl žádný přímý nebo nepřímý vliv na obchodní aktivity distributorů, což jednoznačně vyplývá ze všech výpovědí svědků. Volba obchodních partnerů a obchodní strategie distributorů je zcela na jejich uvážení, což dokládá mj. tím, že společnost [...] upravila společnosti [...] k její žádosti konkrétní destinaci pro export. V této souvislosti účastník řízení uvádí, že smluvní ujednání mezi [...], resp. [...] a jejich odběrateli týkající se zákazu exportu jsou plně v dispozici smluvních stran a nemohou být přičitatelná účastníku řízení.
77. Při hodnocení možného dopadu dohod o zákazu exportu na hospodářskou soutěž, je dle účastníka řízení nutné přihlédnout ke skutečnosti, že k vývozu hnědého uhlí a hnědohelných briket bylo do 1. 5. 2004 nezbytné úřední povolení, resp. licence. Daná problematika byla upravena zákonem č. 62/2000 Sb., o některých opatřeních při vývozu nebo dovozu výrobků a licenčním řízení a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon 62/2000 Sb.“), který nahradil dosavadní vyhlášku č. 560/1991 Sb. Federálního ministerstva zahraničního obchodu. Možnost exportu tak byla regulována ze strany státu a nezajištění smluvního partnera v zahraničí bylo legální překážkou udělení této licence.
78. Účastník řízení rovněž poukazuje na skutečnost, že ustanovení obsahující zákaz exportu byla do kupních smluv převzata všemi společnostmi produkujícími hnědé uhlí na území České republiky.
79. Účastník řízení závěrem namítá nesprávné vymezení relevantního trhu. Konkrétně se jedná o nesprávné určení jeho podílu na relevantním trhu hnědého energetického uhlí v letech [...]. Úřad vymezil tržní podíl účastníka řízení hranicí přesahující 15 %, v důsledku čehož nemůže být v daném období

ve vztahu k tomuto trhu aplikována výjimka *de minimis*. Účastník řízení zde odkazuje na odůvodnění rozhodnutí Úřadu č.j. S 46/05-184/05-SOHS II. ze dne 24. 11. 2005, kterým bylo povoleno spojení soutěžitelů ČEZ, a.s. a SD. Při určení tržního podílu společnosti SU Úřad nezohlednil vnitropodnikové dodávky komodit. Dle účastníka řízení v letech [...] byly dodávky hnědého energetického uhlí z produkce společnosti SD pro společnost ČEZ, a.s. plněny na základě dlouhodobé smlouvy sjednané v době před převzetím kontroly nad společností SD, tj. v době, kdy předmětná komodita byla nabízena *pro futuro* a obchodovatelná na trhu, který nebyl nijak dotčen teprve následným spojením společnosti ČEZ, a.s a SD.

80. Vypořádání jednotlivých námitek účastníka řízení je uvedeno níže v dalším textu rozhodnutí..

V. Relevantní trh

81. K tomu, aby Úřad mohl věc správně posoudit, je třeba vymezit relevantní trh, na kterém se projevují účinky jednání účastníka řízení. Relevantním trhem se v souladu s § 2 odst. 2 zákona rozumí trh zboží, které je z hlediska jeho charakteristiky, ceny a zamýšleného použití shodné, porovnatelné nebo vzájemně zastupitelné, a to na území, na němž jsou soutěžní podmínky dostatečně homogenní a zřetelně odlišitelné od sousedících území.
82. Relevantní trh je tedy primárně třeba vymezit z hlediska věcného a geografického, přičemž vyjít je třeba z výchozího produktu, jímž je účastníkem řízení nabízené zboží, tj. hnědého uhlí.

Věcné vymezení relevantního trhu

83. Relevantní trh po stránce věcné, tj. výrobový trh, zahrnuje všechny identické výrobky a ty výrobky, které spotřebitelé považují za zaměnitelné či nahraditelné vzhledem k jejich charakteristickým vlastnostem, specifickým rysům, ceně a zamýšlenému způsobu užití.
84. Uhlí obecně je fosilním palivem s vysokým obsahem uhlíku, jehož množství se pohybuje mezi 30 až 98 %. Dalšími složkami uhlí jsou vodík, kyslík a malé množství dusíku, síry a dalších složek. Uhlí také obsahuje různé množství vody a anorganických látek, které zůstávají jako odpad po spálení. Různé druhy uhlí v členění podle jeho složení slouží pro různé účely. Dle obsahu vlhkosti a energetického obsahu v uhlí se uhlí předně dělí na hnědé a černé.¹¹⁶ Při samotné přeměně rostlinné hmoty na nerost (mimo jiné i uhlí) lze sledovat plynulou posloupnost od původního biologického materiálu s nízkým obsahem uhlíku, vysokým podílem příměsí až po materiál s prakticky stoprocentním obsahem uhlíku v podobě grafitu.¹¹⁷ Dle obsahu uhlíku a výhřevnosti

¹¹⁶ B. Kavalov, S. D. Peteves, *THE FUTURE OF COAL*, DG JRC, Institute for Energy, březen 2007, EUR 22744 EN.

¹¹⁷ Viz <http://www.okd.cz/cz/tezime-uhli/uhli-tradicni-zdroj-energie/typyuhli/>.

tak lze vyčlenit následující hlavní typy uhlí - lignit, hnědé uhlí, černé uhlí a antracit.¹¹⁸

85. S ohledem na produkci účastníka řízení uvažoval Úřad o nahraditelnosti hnědého uhlí jinými palivy, a to
- a) zcela jinými druhy paliv – zemním plynem, topnými oleji apod.,
 - b) černým uhlím a koksem,
 - c) lignitem.

V.1. Zastupitelnost hnědého uhlí s jinými druhy paliv

86. Prostá záměna hnědého uhlí jinými druhy paliv možná, neboť by vždy vyžadovala rekonstrukci či výměnu spalovacího zařízení, případně celého spotřebiče. Náklady, které by s takovou rekonstrukcí či výměnou spalovacího zařízení byly spojeny, jsou vysoké a znemožňují odběratelům považovat jiné druhy paliv pro účely užití za totožné či zaměnitelné. Úřad tak jiné druhy paliv ze svého dalšího posuzování vyloučil.¹¹⁹

V.2. Zastupitelnost hnědého uhlí s černým uhlím a koksem

87. Svými vlastnostmi má nejbližše hnědému uhlí, které těží účastník řízení, uhlí černé. Tento druh paliva má však v porovnání s hnědým uhlím výrazně vyšší výhřevnost, nižší obsah síry a popela. Hlavním kvalitativním parametrem uhlí je obsah uhlíku, a tedy energie. Čím je obsah uhlíku vyšší, tím je uhlí kvalitnější a pro výrobu stejného množství energie je tak potřeba menší množství paliva. Zatímco doprava černého uhlí s vyšším obsahem spalitelného tepla se děje i na dlouhé vzdálenosti, je vzdálenější doprava méně kvalitního hnědého uhlí s ohledem na vysoké množství nečistot ekonomicky neefektivní. Z tohoto důvodu je hnědé uhlí obvykle spotřebováváno buď na místě, nebo pouze v poměrně krátké vzdálenosti od dolu.¹²⁰ Vzájemná substituce mezi černými a hnědouhelnými palivy u velkých spotřebičů přichází v úvahu pouze tam, kde se oba druhy uhlí těží a zpracovávají v blízkém okolí. Taková vzájemná konkurence však je relevantní jen v kontextu výstavby nových spotřebičů,¹²¹ což působí na soutěž mezi hnědým a černým uhlím pouze zprostředkovaně.
88. Černé uhlí lze obecně dělit na uhlí vhodné ke koksování (dále též „ČUVK“) a na černé uhlí energetické (dále též „ČUE“). Veškeré ČUVK je využito k výrobě koksu, proto se Úřad v dalším zabýval zastupitelností koksu a hnědouhelných paliv a ČUVK dále samostatně neposuzoval. Samotný koks je pevný uhlíkatý zbytek vyrobený z nízkopopelového nízkosírného černého uhlí, ze kterého jsou odstraněny prchavé složky v peci s omezeným přístupem kyslíku při teplotách kolem 1000 °C. Přitom vzniká také kamenouhelný dehet, čpavek, lehké oleje a svítiplyn. Koks má vynikající výhřevnost cca 29,6 MJ/kg.

¹¹⁸ Srov. rozhodnutí Úřadu č.j. ÚOHS-S069/2008/DP-15868/2009/820 ze dne 10. 12. 2009 ve věci *Mostecká uhelná*.

¹¹⁹ Srov. rozhodnutí Úřadu č.j. S 46/05-184/05-SOHS II ze dne 24. 11. 2005 ve věci *ČEZ/Severočeské doly*.

¹²⁰ B. Kavalov, S. D. Peteves, *THE FUTURE OF COAL*, DG JRC, Institute for Energy, březen 2007, EUR 22744 EN.

¹²¹ Srov. blíže rozhodnutí EK IV/ECSC.1147 ve věci *Ruhrkohle Handel/Raab Karcher Kohle*, [1996] ÚV L193/ s.42-53.

V metalurgii jsou významné ale i jeho další vlastnosti, především vysoký podíl uhlíku a málo nečistot.¹²² Koks je dodáván na trh pro technologický a otopový účel užití.

89. V rámci technologického účelu užití (výroba surového železa, metalurgické oceli, slévárenství) lze jednoznačně konstatovat, že hnědouhelná paliva a koks nejsou vzájemnými substituty, a to s ohledem na jejich fyzikální vlastnosti a způsob užití. Hnědouhelná paliva nejsou pro svou relativně nízkou energetickou hodnotu pro uvedený způsob užití vhodná.
90. Dle zjištění Úřadu existuje pouze částečná možnost prosté záměny hnědouhelných paliv a koksu u otopového způsobu užití. Jedná se však pouze o část spotřebitelů s malými spalovacími zařízeními (domácnosti či komunální sféra). O záměně koksu hnědouhelným tříděným uhlím či hnědouhelnými briketami lze uvažovat pouze u těch spotřebitelů, kteří pro spalování uhlí užívají litinové kotle, resp. spotřebiče výrazně odolné vůči vysoké výhřevnosti, jíž dosahuje koks a jíž se částečně blíží i hnědouhelné brikety. Substituce opačným směrem, tj. hnědého tříděného uhlí a hnědouhelných briket koksem, je technicky vyloučena.
91. Pokud jde o účel užití, lze podle názoru Úřadu identifikovat vyšší míru vzájemné zastupitelnosti u hnědouhelných briket a koksu, než u hnědého tříděného uhlí a koksu. Kotel určený ke spalování hnědého tříděného uhlí by se s vysokou pravděpodobností po užití výrazně výhřevnějšího paliva, kterým koks nepochybně je, nenávratně poškodil, došlo by ke snížení životnosti rozvodných trubek, vyzdívek apod.
92. Hnědouhelné brikety však díky vyšší výhřevnosti spalovat ve spotřebičích určených ke spalování koksu lze. I taková substituce však nese výrazná rizika. S ohledem na vyšší množství popela v hnědouhelných palivech hrozí zanášení spalovacího roštu i celého zařízení popelem. Hnědouhelná paliva mají obecně horší spalné vlastnosti a pro dosažení stejného množství výsledné energie je třeba spálit podstatně více paliva.
93. Aspektem, který je třeba dále vzít v potaz, je mnohem vyšší obsah síry v hnědouhelných palivech obecně a s tím spojené ekologické dopady spalování hnědouhelných paliv. Na základě těchto poznatků lze konstatovat, že koks netvoří společný trh s hnědouhelnými palivy.
94. V rámci ČUE je rozlišováno několik druhů paliv, jako jsou energetická směs praná, energetické tříděné prané (dále též „ETP“), energetický prach a proplástek.¹²³ ETP se používá pro otop a odběratelem jsou též cukrovary. Zbylé uvedené druhy energetických paliv odebírají a spotřebovávají velká energetická zařízení, cementárny či vysoké pece. Při posuzování zastupitelnosti hnědouhelných paliv a ČUE lze konstatovat, že hnědé tříděné uhlí a hnědouhelné brikety netvoří s ETP z hlediska užití společný trh. Spotřebitel by při spalování narazil na obdobné problémy, jako při spotřebě koksu (srov. shora).

¹²² Viz <http://www.okd.cz/cz/tezime-uhli/uhli-tradicni-zdroj-energie/koksovatelne-uhli-a-koksovani/>.

¹²³ <http://www.okd.cz/cz/tezime-uhli/jak-se-tezi-v-okd/charakteristika-paliv/>

95. Ve vztahu k ČUE je třeba se zaměřit na hnědouhelné palivo odebírané elektrárnami, teplárnami či velkými průmyslovými podniky (Úřad tak v dalším abstrahuje od hnědého tříděného uhlí a hnědouhelných briket).
96. Pro větší zákazníky se specializovanými spalovacími zařízeními by byl přechod z ČUE na hnědouhelné palivo či obráceným směrem finančně náročný, nehledě na čas potřebný pro úpravy technologie spalování uhlí, časovou náročnost spalovacích zkoušek apod.¹²⁴ Výrazně limitujícím faktorem je rozdílná výhřevnost ČUE a hnědouhelných paliv, obsah popela, škodlivin i dalších parametrů. Velkou bariérou při snaze zaměnit ČUE za hnědouhelná paliva jsou vysoké investiční náklady spojené s odsířením pro dodržení stanovených limitů.
97. Z těchto důvodů černé uhlí, koks a hnědouhelná paliva tvoří jeden společný relevantní trh. Ke stejným závěrům dospěla ve své rozhodovací praxi i Evropská komise.¹²⁵ V souladu se svou předchozí rozhodovací praxí¹²⁶ tak dospěl Úřad k závěru, že **hnědouhelná paliva nejsou zastupitelná s palivy černouhelnými**.

V.3. Zastupitelnost hnědého uhlí s lignitem

98. Úřad se dále zabýval zastupitelností hnědouhelných paliv a lignitu, což je geologicky mladší nízkoenergetické fosilní palivo blízké hnědému uhlí. Lignit v České republice těží a prodává společnost Lignit Hodonín, s.r.o., se sídlem Důl Mír, 696 19 Mikulčice 687, IČ 49972677 (dále jen „LH“). Úřad dospěl k závěru, že lignit tvoří pro účely tohoto řízení společný trh s hnědouhelnými palivy. Předně je nutno zmínit fakt, že lignit vůbec nevstupuje na volný trh. Naprostá většina produkce společnosti LH je dlouhodobě vázána pro společnost ČEZ, a.s., a pouze zanedbatelný objem exportován na Slovensko.
99. Určitý stupeň vzájemné substituovatelnosti¹²⁷ mezi hnědouhelnými palivy a lignitem sice existuje, nicméně lignit není reálně předmětem stejné tržní poptávky. Mimo jiné i z tohoto důvodu se tak Úřad dalším posuzováním lignitu nezabýval.¹²⁸

V.4. Členění hnědého uhlí

100. S ohledem na různé koncové uživatele, rozdíly ve výrobě, v kvalitě (výhřevnosti), různé způsoby zásobování konkrétních zákazníků, rozdílné ceny

¹²⁴ Srov. rozhodnutí Úřadu č.j. S 46/05-184/05-SOHS II ze dne 24. 11. 2005 ve věci *ČEZ/Severočeské doly*.

¹²⁵ Srov. rozhodnutí EK IV/M.402 ze dne 27. 6. 1994 ve věci *PowerGen/NRG/Energy/Morrison Knudsen/Mibrag*.

¹²⁶ Srov. rozhodnutí Úřadu č.j. S 91/99-220/3244 ze dne 3. 12. 1999 ve věci *INVESTENERGY SA/Mostecká uhelná společnost, popřípadě* rozhodnutí Úřadu č.j. S 273/06-21087/06/610 ze dne 30. 11. 2006 ve věci *ČEZ*.

¹²⁷ State aid N 597/2004 – Czech Republic, Lignit Hodonín

¹²⁸ Srov. rozhodnutí Úřadu č.j. ÚOHS-S069/2008/DP-15868/2009/820 ze dne 10. 12. 2009 ve věci *Mostecká uhelná*.

a v souladu s předchozí rozhodovací praxí Úřadu¹²⁹ je možné hnědé uhlí členit na **hnědé uhlí energetické** a **hnědé uhlí tříděné**.

101. Zásadní část těžby hnědého uhlí účastníka řízení tvoří energetické (prachové) uhlí. Jde o hnědé uhlí o prachové zrnitosti 0 až 40 mm využívané zejména v tepelných elektrárnách, teplárnách a velkých průmyslových kotelnách. Pro úplnost je nutno konstatovat, že energetické uhlí lze dále členit, a to na uhlí určené pro výrobu elektrické energie a na průmyslové směsi určené pro teplárny a velké průmyslové kotelny.
102. Další segment hnědého uhlí představuje tříděné uhlí [v druzích např. kostka „ko2“ (zrnitost 40-100 mm), ořech „o1“ (zrnitost 20-40 mm), ořech „o2“ (zrnitost 10-25 mm)], které je určeno maloodběratelům a malým průmyslovým podnikům. Jedná se tedy o uhlí převážně pro komunální účely (domácnosti, školy, úřady, nemocnice).
103. Úřad při vymezení relevantního trhu dále zvažoval, zda hnědouhelné brikety tvoří samostatný trh či jsou součástí trhu hnědého tříděného uhlí.
104. Hnědouhelné brikety jsou až následným produktem, pro něhož je hnědé uhlí pouze vstupní surovinou. Při výrobě hnědouhelných briket je hnědé uhlí drceno, sušeno, aby se zbavilo přebytečné vody, a poté bez přidání pojiva lisováno na brikety. Při své úvaze vzal Úřad v potaz také skutečnost, že hnědouhelné brikety se od ostatních paliv výrazně liší svým nízkým obsahem vody, a tím vysokou výhřevností, která např. ve srovnání s výhřevností hnědého tříděného uhlí dosahuje až dvojnásobné hodnoty.¹³⁰
105. Značně odlišná oproti ostatním druhům hnědého energetického a tříděného uhlí je i cena hnědouhelných briket; nejlevnější druhy briket v přepočtu ceny za GJ jsou srovnatelné s nejdražšími druhy tříděného uhlí, jiné druhy dosahují v přepočtu až násobků těchto cen. Při substituci hnědého tříděného uhlí a hnědouhelných briket lze poukázat na obdobný problém, jako byl popsán při posouzení toho, zda černouhelná a hnědouhelná paliva tvoří společný relevantní trh. Spotřebitel by musel být vybaven takovým spotřebičem, který snese až dvojnásobnou výhřevnost hnědouhelných briket a pro který zároveň nehraje roli velikost zakládaného paliva. Na základě těchto skutečností dospěl Úřad k závěru, že **hnědouhelné brikety tvoří samostatný trh**. Ostatně tento závěr plně koresponduje i s členěním vlastní produkce ze strany účastníka řízení.
106. Úřad dále zvažoval zahrnutí multiprachy do některého ze shora uvedených trhů, případně jeho vymezení jako trhu samostatného. Jelikož však produkce multiprachy je poměrně nízká a dopad jednání účastníků řízení vůči jeho odběratelům tohoto druhu paliva je zanedbatelný, Úřad tuto komoditu do svého dalšího šetření nezahrnul.

¹²⁹ Srov. rozhodnutí Úřadu č.j. OF/S064/04-1884/04 ze dne 6. 5. 2004 ve věci *Sokolovská uhelná/Sokolovská těžební* či rozhodnutí Úřadu č.j. S 46/05-184/05-SOHS II ze dne 24. 11. 2005 ve věci *ČEZ./Severočeské doly*.

¹³⁰ Katalog Sokolovského hnědého uhlí pro rok 2008.

107. Na základě shora uvedeného rozboru Úřad pro účely tohoto řízení vymezil tři samostatné věcné relevantní trhy, a to **trh hnědého energetického uhlí, trh hnědého tříděného uhlí a trh hnědouhelných briket.**

Geografické vymezení relevantního trhu

108. Geografický trh zahrnuje území, kde jsou podmínky hospodářské soutěže dostatečně homogenní a které může být odlišeno od ostatních území zejména tím, že podmínky hospodářské soutěže na těchto územích jsou zřetelně odlišné. I vymezení geografické stránky relevantního trhu se musí v zásadě uskutečňovat na základě analýzy poptávkové a nabídkové substituce.
109. Z hlediska geografického vzal Úřad v potaz, že se hnědé uhlí, s ohledem na poměrně vysoké přepravní náklady v přepočtu na jednotku spalitelného tepla, nepřepravuje na velké vzdálenosti. U hnědého energetického uhlí je obvykle uváděna ekonomičnost dopravy několik set (cca 200 až 300) kilometrů. Doly na hnědé uhlí těžené účastníkem řízení se však nachází u hranic České republiky s Polskem a SRN, a proto v tomto případě není export do těchto zemí z důvodu velké přepravní vzdálenosti vyloučen.
110. I přes tuto skutečnost Úřad zjistil, že objemy vyvážených či dovážených hnědouhelných paliv do/z České republiky nejsou příliš významné. Při posuzování tohoto zdánlivého rozporu vzal Úřad primárně v úvahu skutečnost, že v minulosti bylo národohospodářskou politikou každého státu zabezpečit své hnědouhelné spotřebiče, pokud možno, palivem těženým na území vlastního státu.
111. Další důležitou skutečností je dlouhodobost obvyklé spolupráce těžebních společností a větších spotřebitelů hnědého uhlí. V rámci výstavby nových spotřebičů zvažují investoři elektráren, tepláren a jiných velkých tepelných spotřebičů, jaké palivo budou v budoucnu spalovat. V této fázi jsou z jejich strany posuzovány nejen aktuální tržní ceny spalitelných komodit, ale i jejich očekávaný vývoj v budoucnosti, a další faktory, jako je např. nabízená dlouhodobost kontraktu, nabídka opčního množství paliva, množství potenciálních dodavatelů a možnosti jejich změny, náklady na odstranění ekologických škod v důsledku vypouštění zplodin apod. U hnědouhelných paliv zůstávají však i nadále klíčovým faktorem přepravní náklady.
112. V okamžiku, kdy dojde k rozhodnutí o volbě paliva a jeho realizaci, nebývá přechod od jednoho zvoleného dodavatele i z důvodu poměrně vysokých investičních nákladů častých. Obzvláště trhy hnědouhelných paliv jsou typické dlouhodobou vzájemnou spoluprací mezi těžební společností a velkým odběratelem. U řady velkých spotřebičů spalujících hnědouhelné palivo dochází k takovému nastavení technických parametrů kotlů, že tyto jsou dočasně schopny spalovat jen určitý konkrétní typ energetického uhlí a změna dodavatele či typu hnědého energetického uhlí se neobejde bez investičních nákladů.¹³¹

¹³¹ Srov. rozhodnutí Úřadu č.j. ÚOHS-S069/2008/DP-15868/2009/820 ze dne 10. 12. 2009 ve věci *Mostecká uhelná*.

113. Tyto historické důvody, dlouhodobost spolupráce i určitá investiční náročnost při záměru změnit dodavatele hnědého energetického uhlí a spalovat tak kvalitativně odlišné uhlí mají i v současnosti dopad na přeshraniční obchod mezi jednotlivými státy a významně ovlivňují z geografického hlediska odlišitelnost jednotlivých národních trhů.
114. Menší bariéry přeshraničního obchodu existují u hnědého tříděného uhlí a hnědouhelných briket, u kterých je substituce v užití jednodušší. Větší objem vývozu tohoto druhu uhlí omezují zejména dopravní náklady či jiné právní překážky, a to přesto, že ceny samotné komodity hnědouhelných briket bez zohlednění dopravních nákladů, jsou v České republice dle sdělení tuzemských obchodníků nižší.¹³² Tyto shora popsané skutečnosti ovlivňují z geografického hlediska odlišitelnost jednotlivých národních trhů.
115. Export hnědouhelných paliv bez dalšího členění dle shora vymezených věcných relevantních trhů činil na celkových prodejkách hnědouhelných paliv vyprodukovaných v České republice,¹³³ v rozmezí posledních pěti let cca 3 % této produkce (přičemž nejvyššího podílu dosáhl export na celkových prodejkách hnědého uhlí v poslední době v roce 2001, a to 6,3 %). Podíl importu hnědého uhlí na celkových prodejkách se dlouhodobě pohybuje na úrovni cca 0,1 %. Nelze však vyloučit, že na nižší objem přeshraničního obchodu měly krom dopravních nákladů vliv i posuzované dohody zakazující vývoz hnědouhelného paliva z území České republiky.
116. Další rozbor vymezení relevantního trhu z hlediska geografického netřeba dle názoru Úřadu provádět. Úřad s ohledem na svoji ustálenou rozhodovací praxi,¹³⁴ jakož i rozhodovací praxi Evropské komise¹³⁵ rozhodl, že shora věcně vymezené relevantní trhy lze z hlediska geografického vymezit **územím České republiky**.

VI. Podíl na trhu

117. Úřad se při vymezování relevantních trhů zabýval tím, které subjekty hnědé energetické a tříděné uhlí a hnědouhelné brikety v České republice produkují a představují tak nabídkovou stranu trhu pro spotřebitele.
118. Základním východiskem pro zjištění podílů společností působících na trzích hnědého energetického uhlí, hnědého tříděného uhlí a trhu hnědouhelných briket, tj. společností SD, CCS a účastníka řízení, byly informace o objemu prodeje v tis. tun v jednotlivých letech jednotlivými producenty. Tato data byla očištěna o přímý vývoz jednotlivých těžebních společností v jednotlivých letech

¹³² Srov. str. 2237 až 2244 spisu sp. zn. S 355/2007 (protokol z ústního jednání se zástupci společnosti [...]).

¹³³ Při výpočtech vycházel Úřad z evidence údajů na webových stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu, který do objemu exportovaného a importovaného hnědého uhlí zahrnuje rovněž uhlí aglomerované (uhlí tepelně upravené a spojené), koksované a brikety.

¹³⁴ Srov. rozhodnutí Úřadu č.j. S 46/05-184/05-SOHS II ze dne 24. 11. 2005 ve věci *ČEZ/Severočeské doly*; rozhodnutí Úřadu č.j. S 105/99-100/00-210 ze dne 17. 1. 2000 ve věci *ČEZ* či rozhodnutí Úřadu č.j. ÚOHS-S069/2008/DP-15868/2009/820 ze dne 10. 12. 2009 ve věci *Mostecká uhelná*.

¹³⁵ Srov. rozhodnutí EK IV/M.402 ze dne 27. 6. 1994 ve věci *PowerGen/NRG/Energy/Morrison Knudsen/Mibrag*

(pohybující se mezi cca 300 až 2 000 tis. tun, což představuje cca 3,5 % objemu prodeje českého hnědého uhlí) a především o dodávky hnědouhelných paliv mezi jednotlivými společnostmi v rámci jednoho koncernu (tzv. *in-house* prodeje).

119. Na základě těchto skutečností vypočetl Úřad následující tržní podíly účastníka řízení na vymezených trzích.

[...]	[...]									
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...] ¹³⁶	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Zdroj: SU, CCS, SD

120. K námitce účastníka řízení týkající se nesprávného určení podílu účastníka řízení na relevantním trhu hnědého energetického uhlí v letech [...], Úřad uvádí, že vypuštění objemu dodávek, které jsou realizovány v rámci skupiny (tzv. *in-house* dodávky), je standardní metoda využívaná při výpočtu tržních podílů jednotlivých soutěžitelů. Skutečnost, zda byla smlouva o dodávkách paliva sjednána již v rámci koncernu nebo mezi ještě samostatnými subjekty, nemá na metodiku výpočtu vliv. Rozhodujícím kritériem zkoumání je totiž objem komodity, která je reálně předmětem nabídky a poptávky na trhu, a proto se vnitřní spotřeba při výpočtu vypouští.

VII. Právní posouzení

Vnitrostátní právní úprava

121. Ochrana hospodářské soutěže na trhu zboží a služeb byla v době od 1. 3. 1991 zajištěna zákonem č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon č. 63/1991 Sb.“); s účinností od 1. 7. 2001 byl zákon č. 63/1991 Sb. zrušen a nahrazen zákonem č. 143/2001 Sb. Obě uvedené právní normy shodně do 31. 8. 2009 stanovovaly zákaz a neplatnost dohod mezi soutěžiteli, rozhodnutí jejich sdružení a jednání soutěžitelů ve vzájemné shodě (dále též „dohody“), které vedou nebo mohou vést k narušení hospodářské soutěže, pokud zákon nebo zvláštní zákon nestanoví jinak nebo pokud Úřad nepovolí prováděcím předpisem z tohoto zákazu výjimku.

122. Zákon č. 143/2001 Sb. prošel od počátku své účinnosti do současnosti několika novelizacemi.¹³⁷ Poslední novelu představuje zákon č. 155/2009 Sb., jímž se mění zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění

¹³⁶ Pokud se týká tržního podílu účastníka řízení na relevantním trhu hnědouhelných briket, byl ve sledovaných obdobích jeho tržní (v řádu setin až desetin procenta) nižší, než [...] %, neboť určité, statisticky však zcela zanedbatelné, dovozy hnědouhelných briket, především z Německa, byly realizovány. Tato skutečnost však žádným způsobem neovlivní výsledky šetření Úřadu.

¹³⁷ Viz rozhodnutí *Kofoła*, odst. 135, nebo rozhodnutí Úřadu č.j. S 114/2008/KD-466/2009/830 ze dne 15. 1. 2009 ve věci *Albatros*, odst. 94.

pozdějších předpisů (dále též „novela“), který s účinností od 1. 9. 2009 pozměnil definici dohod narušujících soutěž (§ 3 odst. 1 zákona) tak, aby přesněji odpovídala definici dohod narušujících soutěž dle komunitárního práva. Zakázané a neplatné jsou tak dohody, jejichž cílem nebo výsledkem je narušení hospodářské soutěže. Uvedená změna však *de facto* nepřinesla změnu hodnocení správního deliktu zakázaných dohod, neboť Úřad již dříve vykládal § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb. v souladu s komunitární úpravou a tento postup byl soudy aprobován.¹³⁸

123. Harmonizace vnitrostátní právní úpravy zakázaných a neplatných dohod narušujících soutěž s jejich úpravou komunitární ve smyslu čl. 81 Smlouvy ES spočívá mj. v tom, že dohody, jejichž dopad na hospodářskou soutěž je zanedbatelný, nejsou považovány za zakázané. S tím úzce souvisí i zrušení § 6 zákona, který dříve definoval tzv. pravidlo *de minimis*. Za účelem vymezení dohod se zanedbatelným dopadem pak Úřad vydal „*Oznámení Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže o dohodách, jejichž dopad na hospodářskou soutěž je zanedbatelný*“,¹³⁹ jež vychází z komunitární legislativy.¹⁴⁰
124. Podle čl. II novely se však řízení zahájená před dnem nabytí účinnosti novely dokončí podle zákona č. 143/2001 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti novely. Správní řízení sp. zn. S 355/07 bylo zahájeno dne 4. 12. 2007, to znamená, že se ve smyslu citovaného ustanovení novely dokončí podle procesních ustanovení zákona č. 143/2001 Sb. ve znění účinném do 31. 8. 2009. Úřad tudíž v daném správním řízení postupoval podle procesních ustanovení zákona č. 143/2001 Sb., účinných v okamžiku zahájení řízení.
125. Na úpravu hmotněprávních podmínek odpovědnosti za správní delikty nelze však toto pravidlo vztahovat.¹⁴¹ Protiprávnost určitého jednání se posuzuje podle doby jeho spáchání. Za dobu spáchání se pak považuje okamžik dokonání deliktu (teprve tehdy je uskutečněno jednání, jež je předmětem právního posouzení). Ve správním řízení sp. zn. S 355/07 bylo protisoutěžní jednání účastníka řízení ukončeno přede dnem nabytí účinnosti novely, tzn. Úřad i otázku hmotněprávní odpovědnosti posuzoval dle zákona č. 143/2001 Sb. ve znění účinném do 31. 8. 2009.
126. Pouze v případě, kdyby novela přinášela při posuzování hmotněprávního porušení zákona pro účastníky řízení příznivější úpravu, bylo by nezbytné tuto novelu aplikovat na posuzované jednání ukončené před její účinností.¹⁴² V daném případě tomu tak není, neboť např. pravidlo *de minimis* (na dohody o zákazu exportu nelze bez ohledu na podíl účastníka řízení na vymezeném

¹³⁸ Srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 1 Afs 78/2008-721 ze dne 25. 2. 2009 ve věci *Stavební spořitelny*.

¹³⁹ Viz http://www.compet.cz/fileadmin/user_upload/Legislativa/HS/SoftLaw/Oznameni_De_Minimis.pdf.

¹⁴⁰ Viz [http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:08:02:52001XC1222\(03\):CS:PDF](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:08:02:52001XC1222(03):CS:PDF).

¹⁴¹ Srov. náleží Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 192/05 ze dne 11. 7. 2007 ve věci *Telefónica O2 Czech Republic, a.s.*, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 A 126/2002-27 ze dne 27. 10. 2004.

¹⁴² Srov. náleží Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 192/05 ze dne 11. 7. 2007 ve věci *Telefónica O2 Czech Republic, a.s.*, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 A 126/2002-27 ze dne 27. 10. 2004.

relevantním trhu pravidlo de minimis použít, což je shodné s komunitární právní úpravou), přináší v současné době pro účastníka řízení méně výhodnou právní úpravu.

127. Jak bylo uvedeno výše, začátek protisoutěžního jednání účastníka řízení (od 30. 12. 1997) časově spadá do doby, na kterou se vztahoval zákon č. 63/1991 Sb. Od 1. 7. 2001 se na jednání účastníka řízení vztahuje zákon č. 143/2001 Sb. Za podstatné Úřad považuje, že jednání účastníka řízení, které je předmětem tohoto správního řízení, představuje pokračující správní delikt.
128. Aby totiž bylo lze posoudit dílčí útoky (uzavírání jednotlivých dohod o zákazu exportu) jako pokračování ve správním deliktu, musí být kumulativně naplněny čtyři následující znaky, a to i) útoky musí naplňovat stejnou skutkovou podstatu, ii) musí být vedeny jednotným záměrem, iii) musí být spojeny stejným nebo podobným způsobem provedení a iv) blízkou souvislostí časovou a v předmětu útoku.
129. První podmínka, tj. že útoky musí naplňovat stejnou skutkovou podstatu, je splněna. Dílčí útoky zahrnuté pod skutek popsany ve výrokové části I. tohoto rozhodnutí naplňují totožné skutkové podstaty uvedené v § 3 odst. 1 zákona, resp. čl. 81 odst. 1 Smlouvy ES, a představují tedy uzavírání a plnění zakázaných dohod narušujících soutěž.
130. I druhá podmínka subjektivní souvislosti, kdy dílčí útoky musí být vedeny jednotným záměrem, je dle Úřadu splněna. Subjektivní souvislost tu spočívá v postupném uskutečňování jednotného záměru, který zde musí být již na počátku pokračování ve správním deliktu, tj. při prvním dílčím útoku, neboť jediný správní delikt musí vyplývat z jediné vůle delikventa. Přitom platí, že jednotlivé útoky jsou po subjektivní stránce spojeny jedním a týmž záměrem v tom smyslu, že delikvent již od počátku zamýšlí aspoň v nejhrubších rysech i další útoky a že po objektivní stránce se tyto jednotlivé útoky jeví jako postupné realizování tohoto jediného záměru.¹⁴³
131. Z provedeného dokazování, jež se týkalo uzavírání a plnění dohod o zákazu exportu, lze dle názoru Úřadu jednoznačně dovodit, že jednání vymezené ve výrokové části I. tohoto rozhodnutí představuje *stejnorodý způsob jednání*. Proto lze důvodně předpokládat, že účastník řízení byl již od počátku svého deliktního jednání veden (přínejmenším v nejhrubších rysech) jednotným záměrem, a to zakázat svým odběratelům vývoz jim dodaného zboží do zahraničí. Tomuto závěru svědčí mj. skutečnost, že účastník řízení dohody o zákazu exportu zakotvil do kupních smluv (srov. část III.1. *Posuzované smlouvy* odůvodnění tohoto rozhodnutí). Třetí znak pokračování ve správním deliktu je tak rovněž naplněn.
132. Poslední podmínkou je blízká časová souvislost a předmět útoku. Blízká časová souvislost útoků je dána tím, že tyto byly páčány kontinuálně od 30. 12. 1997 do 27. 8. 2009. Podmínka blízké souvislosti v předmětu útoku je pak naplněna tím, že útoky v případě uvedeného skutku dopadaly zejména na velkoobchodní

¹⁴³ Srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR č.j. 2 Tzf 3/72 ze dne 2. 11. 1972.

odběratele účastníka řízení na vymezených relevantních trzích, přičemž jejich cílem byl zákaz exportu.

133. Úřad uzavírá, že skutek popsany ve výrokové části I. tohoto rozhodnutí představuje jednočinný souběh dvou pokračujících správních deliktů. Prvním deliktem je porušení zákazu uvedeného v § 3 odst. 1 zákona počínající 30. 12. 1997 a končící 27. 8. 2009 (tento delikt v sobě zahrnuje jak porušení zákona č. 63/1991 Sb., tak zákona č. 143/2001 Sb., ve znění účinném do 31. 8. 2009). Tyto právní normy chrání totožný zájem, tj. stanovují zákaz a neplatnost dohod, které vedou nebo mohou vést k narušení hospodářské soutěže. Druhý delikt Úřad vymezuje jako porušení čl. 81 Smlouvy ES, přičemž spáchání deliktu zahrnuje období od 1. 5. 2004 do 27. 8. 2009.
134. Na podporu shora uvedeného odkazuje Úřad na judikaturu správních soudů ohledně kvalifikace soutěžních deliktů jako deliktů pokračujících, kdy uzavírání dohod o zákazu zpětného dovozu bylo vyhodnoceno jako dílčí útoky pokračujícího deliktu.¹⁴⁴
135. K délce porušování zákona, jakož i Smlouvy ES účastníkem řízení Úřad uvádí, že jako okamžik ukončení protisoutěžního jednání Úřad považuje datum, kdy byla ukončena účinnost dvou posledních posuzovaných smluv.

Komunitární právní úprava

136. Rovněž na komunitární úrovni došlo ke změně předpisů souvisejících s ochranou hospodářské soutěže. Jedná se o Lisabonskou smlouvu pozměňující Smlouvu o Evropské unii a Smlouvu o založení Evropského společenství (dále též „Lisabonská smlouva“), která nabyla účinnosti k 1. 12. 2009. Vedle přejmenování Smlouvy ES nově na Smlouvu o fungování Evropské unie,¹⁴⁵ došlo rovněž k přečíslování článků původní Smlouvy ES, kdy čl. 81 Smlouvy ES je nyní obsažen v čl. 101 Smlouvy o fungování Evropské unie. Nové ustanovení čl. 101 Smlouvy o fungování Evropské unie je však zcela totožného znění jako čl. 81 Smlouvy ES. S ohledem na skutečnost, že jednání účastníka řízení bylo ukončeno před účinností Lisabonské smlouvy, přičemž na komunitární úrovni nově nedošlo ke změnám týkajícím se posuzování zakázaných dohod narušujících soutěž, Úřad posuzuje jednání účastníka řízení v tomto správním řízení dle Smlouvy ES, tj. před její změnou Lisabonskou smlouvou.
137. Čl. 81 Smlouvy ES stanoví, že se společným trhem jsou neslučitelné, a proto zakázané, veškeré dohody mezi podniky, rozhodnutí sdružení podniků a jednání ve vzájemné shodě, které by mohly ovlivnit obchod mezi členskými státy a jejichž cílem nebo výsledkem je vyloučení, omezení nebo narušení hospodářské soutěže na společném trhu. Předmětná generální klauzule je dále konkretizována demonstrativním výčtem pěti nejtypičtějších skutkových podstat, mezi které jsou např. řazeny dohody rozdělovací trhy (srov. čl. 81 odst. 1 Smlouvy ES).

¹⁴⁴ Např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 8 Afs 17/2007-107 ze dne 23. 10. 2008 ve věci ČEZ, a.s.

¹⁴⁵ Viz. čl. 2 Lisabonské smlouvy.

138. Uvedené, se společným trhem neslučitelné, dohody jsou dle čl. 81 Smlouvy ES neplatné *ex lege*. Aby předmětné dohody spadaly pod zákaz obsažený v čl. 81 Smlouvy ES, je vyžadováno, aby jimi byl podstatně ovlivněn obchod mezi členskými státy (srov. níže část VII.1. *Zvláštní podmínky aplikace čl. 81 odst. 1 Smlouvy ES* odůvodnění tohoto rozhodnutí).
139. Povinnost národních soutěžních úřadů, tedy Úřadu použít čl. 81 a 82 Smlouvy ES vyplývá z čl. 3 odst. 1 Nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích 81 a 82 Smlouvy ES (dále též „Nařízení“).¹⁴⁶
140. S ohledem na výše uvedené je Úřad oprávněn, v případě protisoutěžního jednání, které má podstatný vliv na obchod mezi členskými státy, aplikovat hmotné právo podle čl. 81 Smlouvy ES. Současně je však Úřad oprávněn s ohledem na odlišnost chráněných zájmů dle vnitrostátní a komunitární právní úpravy posuzovat jednání účastníka řízení rovněž podle zákona.¹⁴⁷

VII.1. Dohody o zákazu exportu

Formální stránka zakázané dohody

141. V řízení bylo zjištěno, že [...] smlouvy [...], které účastník řízení uzavíral s [...] a [...] odběrateli [...] prokazatelně přinejmenším od 30. 12. 1997 až do 20. 12. 2007, tj. posuzované smlouvy, obsahovaly dohodu o zákazu exportu paliva.
142. Jedná se konkrétně o smluvní ujednání obsažená v čl. [...], ve kterém se odběratel [...] zavazuje, že palivo prodané mu podle této smlouvy nebude vyvážet ze státu svého sídla (smlouvy typu 1). Smlouvy typu 2 obsahují podobně předmětný závazek v čl. [...] smlouvy (resp. čl. [...]). U smluv typu 3 je závazek odběratele, že palivo dodané dle této smlouvy nebude vyvážet mimo území České republiky, obsažen v čl. [...] (resp. [...]) smlouvy.
143. Dohody o zákazu exportu byly obsaženy jak v [...] smlouvách uzavřených s [...] účastníka řízení, tak v [...] smlouvách uzavřených s [...] odběrateli paliv produkovaných účastníkem řízení.
144. Ustanovení § 3 odst. 1 ve spojení s § 3 odst. 2 písm. c) zákona č. 143/2001 Sb. ve znění platném a účinném do 31. 8. 2009, považují za zakázané výslovně dohody obsahující rozdělení trhu. Dohody o zákazu exportu představují závažné formy zakázaných dohod, neboť směřují k rozdělení trhu a znemožňují tak odběratelům svobodné rozhodování o tom, komu nabyté zboží prodat.
145. Úřad proto na základě zjištěných skutečností dospěl k závěru, že posuzované smlouvy, resp. v nich obsažené dohody o zákazu exportu, **naplňují formální stránku zakázaných dohod narušujících soutěž, které jsou podle**

¹⁴⁶ Srov. § 1 odst. 2, § 20a a § 21a zákona č. 143/2001 Sb. ve znění účinném do 31. 8. 2009.

¹⁴⁷ Srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu č.j. 5 Afs 9/2008-328 ze dne 31. 10. 2008 ve věci *RWE Transgas* a rozsudek č.j. 7 Afs 7/2008-200 ze dne 3. 12. 2008 ve věci *Tupperware*.

§ 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb. ve znění účinném do 31. 8. 2009, jakož i § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb. zakázané a neplatné.

Materiální stránka zakázané dohody

146. Narušení hospodářské soutěže či alespoň možnost jejího narušení plynoucí z dohody je nezbytným znakem materiálním stránky skutkové podstaty uvedeného správního deliktu. Z dikce § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb. ve znění účinném do 31. 8. 2009 vyplývá, že zákon chrání hospodářskou soutěž nejen před faktickým, ale též před potenciálním narušením. Tento názor potvrzuje i judikatura českých soudů, ze které mj. vyplývá, že zákon o ochraně hospodářské soutěže je založen na principu potenciální soutěže, takže na jeho základě lze působit i preventivně. Není proto nutné, aby zákonem zakázaná dohoda k narušení hospodářské soutěže skutečně vedla, nebo aby následek fakticky již nastal. K vyvození postihu je možno přistoupit i tehdy, je-li zde dohoda, která k takovému následku může vést.¹⁴⁸
147. Úřad se proto dále zabýval otázkou, zda dohody o zákazu exportu obsažené v posuzovaných smlouvách hospodářskou soutěž na vymezených relevantních trzích fakticky narušily či jen potenciálně narušit mohly. Každá dohoda musí být posouzena ve svém ekonomickém kontextu a zvláště ve světle konkrétního relevantního trhu, k němuž se vztahuje. Pro posouzení dopadu posuzovaných dohod je nezbytné zjištění délky jejich uplatňování a podílu trhu zavázaného zakázanými ujednáními.
148. Úřad v rámci správního řízení prokázal, že dohody o zákazu exportu byly v posuzovaných smlouvách obsaženy od roku 1998. Zákaz exportu ovlivňoval tedy smluvní vztahy účastníka řízení, resp. svobodnou vůli jeho odběratelů po dobu více než jedenácti let, což lze z hlediska soutěžního hodnotit jako období dlouhodobé.
149. Dle zjištění Úřadu vyváželi toliko [...], kteří ve svých smlouvách zákaz exportu neměli obsažen vůbec (tj. [...]a [...]) či jej sice ve smlouvách obsažen měli, avšak za současného oprávnění dodávat palivo konkrétnímu, ve smlouvě s účastníkem řízení, identifikovanému zákazníkovi ([...]).[...] a [...], jež bezvýjimečný zákaz exportu ve svých smlouvách obsažen měly, palivo z území České republiky nikdy ve sledovaném období nevyvezly, tudíž dohody o zákazu vývozu z území České republiky plnily.
150. Účastník řízení zpochybňuje Úřadem prokázané plnění dohod o zákazu exportu s tím, že Úřad dostatečně neprokázal srozumění stran se daným způsobem chovat. Úřad má však na základě shora uvedeného za prokázané plnění posuzovaných dohod o zákazu exportu v několika případech. Distributor, který měl v kupní smlouvě s účastníkem řízení uzavřeny dohody o zákazu exportu a tento zákaz dodržoval, tj. předmětné zboží nevyvezl, tyto dohody plnil. Pokud jde o srozumění stran kupní smlouvy se náležitým způsobem chovat, tj. neexportovat palivo do účastníkem řízení specifikovaných destinací, resp. pouze těm zákazníkům, o kterých měl sám účastník povědomí, pak Úřad

¹⁴⁸ Srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 1 As 19/2006-55 ze dne 9. 1. 2007 ve věci *Komory veterinárních lékařů ČR*.

uvádí, že daná námitka je vyvrácena samotnými ustanoveními o zákazu exportu obsaženými v posuzovaných smlouvách, u nichž je srozumění stran smlouvy se daným způsobem chovat nezbytným předpokladem jejich uzavření.

151. V případě společnosti [...] a [...] bylo prokázáno plnění dohod o zákazu exportu prostřednictvím přenesení závazků na další články distribučního řetězce. Článek [...] smlouvy přitom stanovuje, že za porušení závazku (tj. zákaz vývozu) odběratel odpovídá bez ohledu na to, zda zboží vyveze on sám nebo někdo jiný; a bez ohledu na to, zda kupující sám potřebným způsobem zavázal případného dalšího nabyvatele zboží, aby palivo nevyvážel.
152. Úřad však neprokázal, že by účastník řízení dodržování dohod o zákazu exportu paliva svými odběrateli kontroloval či vymáhal. Žádnému z distributorů/odběratelů účastníka řízení nebyla uložena sankce za porušení zákazu vývozu.
153. Ačkoli někteří distributoři ve správním řízení uvedli, že se necítili dohodou o zákazu exportu omezeni, je zřejmé, že byli ve své rozhodovací autonomii, resp. volbě obchodní strategie objektivně ovlivněni. Tomu svědčí mj. stanovisko [...], která uvedla, že by v případě absence posuzovaného ustanovení zboží dodávaného účastníkem měla zájem vyvézt. Způsobilost dohody narušit soutěž je objektivní kategorie, na jejíž existenci nemá srozumění odběratelů s restrikcemi na ně uvalenými ze strany dodavatele vliv. Je tedy nepochybné, že tyto dohody byly způsobilé mít negativní dopad na kvalitu a intenzitu hospodářské soutěže. Rozsah potenciálních dopadů těchto dohod je umocněn pozicí účastníka řízení na vymezených relevantních trzích, zejména trhu hnědouhelných briket, na němž účastník řízení dosahuje, resp. po celé Úřadem posuzované období dosahoval [...] % tržního podílu.
154. Na základě shora uvedeného nelze přisvědčit námitce účastníka řízení, že ustanovení o zákazu exportu neměla a ani nemohla mít vliv na rozhodování smluvních partnerů, resp. jejich zákazníků, o případném exportu hnědého uhlí a hnědouhelných briket. Z provedeného dokazování bylo naopak jednoznačně prokázáno, že v několika případech došlo k přenesení závazku zákazu exportu na další články distribučního řetězce (srov. shora bod 151 odůvodnění tohoto rozhodnutí) a minimálně v jednom případě byl [...] ovlivněn existencí zákazu exportu obsaženého ve smlouvě s tímto distributorem (srov. shora bod 56. odůvodnění tohoto rozhodnutí).
155. Pokud jde o hodnocení dopadů dohody o zákazu exportu, je třeba dále zdůraznit, že tyto dohody byly obsaženy nejen ve smlouvách s [...] odběrateli, u nichž nelze úmysl vývozu nakoupeného zboží zcela předpokládat, ale ani *a priori* vyloučit, nýbrž rovněž ve smlouvách uzavřených s [...] účastníka řízení, tj. subjekty působícími na velkoobchodním trhu, jejichž hlavní předmět činnosti spočívá nikoli ve spotřebě nakoupeného zboží, ale v jeho přeprodeji za nejvýhodnějších podmínek. Vezme-li Úřad v úvahu tu skutečnost, že zejména cena hnědouhelných briket je v okolních státech výrazně vyšší než v ČR,¹⁴⁹ lze

¹⁴⁹ Srov. str. 2237 až 2244 spisu sp. zn. S 355/2007 (protokol z ústního jednání se zástupci společnosti [...]).

dovodit, že právě v těchto nikoli vzdálených zemích by bylo možno od účastníka řízení nakoupené uhlí prodat za podmínek výhodnějších než v ČR.

156. Úřad shrnuje, že negativním následkem dohod o zákazu exportu na vertikální úrovni by mohlo být omezení soutěže na zahraničních trzích v rámci jedné značky (*intra brand* soutěž), což dodavateli umožňuje dělit společný trh, a tím bránit jeho integraci. Stejně tak posuzované dohody o zákazu exportu mohly způsobit zúžení počtu subjektů, které by zboží nakoupené od účastníka řízení mohli vyvážet. Na základě dohody o zákazu exportu mohli současně distributoři zboží být omezeni ve výběru konečného zákazníka, což se zpětně mohlo negativně odrazit na konečných spotřebitelích, kteří nemohli poptávat zboží od některých prodávajících. Dohody o zákazu exportu tak přispívají, resp. v konečném důsledku mohou vést k uzavření trhu pro přístup konkurenčního zboží v rámci této značky. Tím mohou mít negativní dopad i na průběh soutěže mezi značkami.
157. K námitce účastníka řízení, že dohody o zákazu exportu nenaplníují materiální stránku zakázané dohody ve smyslu § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb. ve znění účinném do 31. 8. 2009, resp. § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., tak Úřad uvádí, že ze shora uvedeného má Úřad za prokázané, že posuzované smlouvy, resp. v nich obsažené dohody o zákazu exportu mají potenciál způsobit negativní dopad na hospodářskou soutěž ve smyslu § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb. ve znění účinném do 31. 8. 2009.
158. Úřad proto uzavírá, že materiální stránka pro naplnění správního deliktu podle § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb. ve znění účinném do 31. 8. 2009 **byla u posuzovaných dohod prokázána ve formě možného narušení hospodářské soutěže.**

Zvláštní podmínky aplikace čl. 81 odst. 1 Smlouvy ES

159. Při rozhodování o tom, zda je dohoda zakázána podle čl. 81 odst. 1 Smlouvy ES, není třeba se zabývat skutečnými dopady této dohody na hospodářskou soutěž, jestliže cílem takové dohody je omezení či narušení soutěže v rámci společného trhu.¹⁵⁰ Posouzení musí být podle obsahu dohody a ekonomických souvislostí.¹⁵¹ Protisoutěžní cíl nebo výsledek tak nepředstavuje kumulativní, nýbrž alternativní podmínky pro deklaraci, zda posuzovaná praktika spadá pod zákaz dle čl. 81 odst. 1 Smlouvy ES.¹⁵² Dohody tedy představují porušení čl. 81 odst. 1 Smlouvy ES, i když chybí prokázání protisoutěžních dopadů na společný trh.¹⁵³ Přestože koncept zakázaných dohod předpokládá jednání

¹⁵⁰ Srov. např. rozsudek ESD ve spojených případech 56/64 a 58/64 ve věci *Constens S.a.R.L. a Grundig-Verkaufs-GmbH v Komise*, [1966] ECR 299, či rozsudek ESD C-105/04 P ve věci *Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied v Komise*, [2006] ECR I-8725

¹⁵¹ Srov. např. rozsudek ESD ve spojených případech 29/83 a 30/83 ve věci *Compagnie Royale Asturienne des Mines SA and Rheinzink GmbH v Komise*, [1984] ECR 1679, rozsudek ESD C-551/03 P ve věci *General Motors BV v Komise*, [2006] ECR I-3173, či rozsudek ESD C-209/07 ve věci *Competition Authority v Beef Industry Development Society Ltd, Barry Brother (Carrigmore) Meats Ltd*, ze dne 20. 11. 2008 (dosud nepublikovaný v ECR).

¹⁵² Srov. např. rozsudek ESD C-8/08 ve věci *T-Mobile Netherlands BV e.a.*, ze dne 4. 6. 2009 (dosud nepublikovaný v ECR).

¹⁵³ Srov. např. rozsudek ESD C-199/92 P ve věci *Hüls AG v Komise*, [1999] ECR I-4287.

účastnících se soutěžitelů na trhu, nutně nepředpokládá, že takové jednání způsobí specifické dopady omezující či narušující soutěž. Podle ustálené evropské judikatury představují dohody o zákazu exportu, jež mají narušení soutěže za cíl, ve smyslu čl. 81 Smlouvy ES tzv. dohody s tvrdým jádrem (*hard-core restrictions*). Tyto dohody mají vždy již ze své podstaty negativní dopad na obchod mezi členskými státy, tj. na hospodářskou soutěž na společném evropském trhu.¹⁵⁴

160. Podle čl. 52 Oznámení Komise – Pravidla pro pojem dopadu na obchod mezi členskými státy obsažený v čl. 81 a 82 Smlouvy (dále též „Pravidla Komise“)¹⁵⁵ nejsou dohody způsobilé znatelně ovlivnit obchod mezi členskými státy, pokud jsou splněny následující kumulativní podmínky: a) souhrnný tržní podíl stran na žádném relevantním trhu v rámci ES, který je ovlivněn dohodou, nepřekročí 5 %, a b) souhrnný roční obrat dodavatele dosažený v rámci Společenství, který se týká výrobků pokrytých dohodou, nepřekročí 40 mil. EUR. Podle čl. 53 Pravidel Komise, je-li dohoda již ze své podstaty způsobilá ovlivnit obchod mezi členskými státy (např. se týká importu či exportu nebo pokrývá více členských států), existuje vyvratitelná domněnka, že dopady těchto dohod na obchod mezi členskými státy jsou znatelné, pokud obrat stran týkající se výrobků pokrytého dohodou překračuje 40 mil. EUR. V případě dohod, které jsou ze své podstaty způsobilé ovlivnit obchod mezi členskými státy lze rovněž zpravidla předpokládat, že jejich dopady jsou znatelné, pokud tržní podíl stran dohod přesahuje 5% podíl na trhu (s tím, že tento předpoklad se neuplatní v případě, že dohoda pokrývá pouze část členského státu).
161. Jelikož podíl účastníka řízení na všech věcně vymezených relevantních trzích v České republice dosahoval od roku [...] až do [...] vyššího podílu než je [...] % a jeho obrat na shora vymezených relevantních trzích činil v roce 2008 cca [...] Kč, je splněna vyvratitelná domněnka existence znatelného dotčení obchodu mezi členskými státy ve smyslu čl. 81 Smlouvy ES.
162. Z hlediska posouzení dopadů na obchod mezi členskými státy jsou dohody o zákazu exportu jedny z nejzávažnějších, neboť vytvářejí bariéru pro rozvoj společného trhu mezi členskými státy ES. Tyto dohody jsou ze své podstaty způsobilé ovlivnit obchod mezi členskými státy, neboť mají přímý vliv na průběh obchodu mezi těmito státy, a to v zásadě bez ohledu na to, zda omezují soutěž či nikoli.¹⁵⁶ Z evropské judikatury (srov. shora) vyplývá, že ustanovení, jehož cílem je omezit kupujícího v dalším prodeji nebo exportu zboží, které nakoupil, je ze své podstaty způsobilé dělit trhy, a tudíž ovlivnit obchod mezi členskými státy ES.¹⁵⁷

¹⁵⁴ Srov. např. rozhodnutí Evropské komise IV/29.702 ze dne 25. 11. 1980 ve věci *Johnson & Johnson*, publikováno v Úředním věstníku ES 1980/L 377/16; rozsudek Soudu prvního stupně T-43/91 ze dne 7. 7. 1994 ve věci *Dunlop Slazenger International Ltd.*, [1994] ECR II-441 či rozhodnutí Evropské komise IV/32.725 ze dne 15. 7. 1992 ve věci *Viho/Parker Pen*, publikováno v Úředním věstníku ES 1992/L 233/27.

¹⁵⁵ Oznámení Komise uveřejněno v Úředním věstníku pod číslem 2004/C 101/07.

¹⁵⁶ Srov. bod 62 Oznámení o dopadu na obchod.

¹⁵⁷ Srov. např. rozsudek SPS T-175/95 ze dne 19. 5. 1999 ve věci *BASF Coatings*, [1999] ECR II-1581.

163. Úřad se zohledněním shora uvedených premis dospěl k závěru, že dohody o zákazu exportu obsažené v posuzovaných smlouvách byly způsobilé znatelně ovlivnit obchod mezi členskými státy, neboť měly vliv na průběh obchodu mezi členskými státy ES, a vzhledem k vysokému tržnímu podílu účastníka řízení, zejména na trhu hnědouhelných briket, je ovlivnění obchodu dostatečně citelné, resp. znatelné. Úřad proto uzavírá, že je naplněna podmínka znatelnosti dopadu na obchod mezi členskými státy EU, tj. dohody o zákazu exportu obsažené v posuzovaných smlouvách **naplňují znaky jednání zakázaného podle čl. 81 odst. 1 Smlouvy ES.**

VII.2. Vynětí ze zákazu

164. Po zhodnocení, že dohody o zákazu exportu obsažené v posuzovaných smlouvách spadají pod zákaz dohod dle § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb. ve znění účinném do 31. 8. 2009, a čl. 81 Smlouvy ES Úřad dále zkoumal, zda tyto dohody nejsou ze zákazu vyňaty na základě aplikace pravidla *de minimis*, na základě blokových výjimek či na základě aplikace § 3 odst. 4 zákona č. 143/2001 Sb. ve znění účinném do 31. 8. 2009 a čl. 81 odst. 3 Smlouvy ES.

Pravidlo de minimis

165. Legislativní změny, kterými prošla národní úprava pravidla *de minimis*, Úřad ve svých rozhodnutích pravidelně podrobně popisoval¹⁵⁸ s tím, že aplikuje právní úpravu, která je pro účastníky příznivější.¹⁵⁹ Platí tedy, že uvedené pravidlo se použije na vertikální dohody, pokud společný podíl účastníků dohody na relevantním trhu nepřevyšuje 15 % a dohody neobsahují tzv. dohody s tvrdým jádrem (určení cen, poskytnutí odběrateli úplné ochrany na vymezeném trhu apod.); takovéto dohody jsou vyňaty ze zákazu dohod dle § 3 odst. 1 zákona.

166. Národní pravidlo *de minimis* nevyklučovalo ze své aplikace ve smyslu § 6 odst. 2 písm. b) zákona č. 143/2001 Sb. ve znění účinném do 31. 8. 2009, dohody o zákazu exportu. Jinými slovy, v případě dohod o zákazu exportu bylo třeba zjistit výši tržních podílů účastníka řízení a ověřit, zda jím uzavřené dohody o zákazu exportu nejsou z působnosti § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb. ve znění účinném do 31. 8. 2009, vyňaty.

167. Jelikož účastník řízení nedosahoval na trhu hnědého energetického uhlí v letech [...], stejně jako na trhu hnědého tříděného uhlí v letech [...] podílu ani ve výši 15 %, nespádají dohody o zákazu exportu ve vztahu k těmto vymezeným relevantním trhům v daném období pod zákaz dohod dle § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb. ve znění účinném do 31. 8. 2009.

168. Pokud jde o trh hnědouhelných briket, na kterém účastník řízení dosahoval po celé posuzované období [...] % tržního podílu, a trh hnědého energetického uhlí v období [...] do [...], pak dohody o zákazu exportu uzavřené mezi účastníkem řízení a jeho odběrateli nelze dle pravidla *de minimis* ze zákazu

¹⁵⁸ Srov. např. rozhodnutí *Kořola*, odst. 181 – 182.

¹⁵⁹ Srov. nálezy Ústavního soudu č. II. ÚS 192/05 ze dne 11. 7. 2007 ve věci *Telefónica O2*.

dohod dle § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb. ve znění účinném do 31. 8. 2009, vyjmout.

169. Oznámení Komise o dohodách menšího významu, které výrazně neomezují hospodářskou soutěž podle čl. 81 odst. 1 Smlouvy ES (dále též „Oznámení Komise *de minimis*“),¹⁶⁰ stanoví v čl. II. bod 7 písm. b), že vertikální dohody mezi soutěžiteli, které ovlivňují obchod mezi členskými státy, neomezují výrazně hospodářskou soutěž ve smyslu čl. 81 Smlouvy ES, pokud podíl na trhu každé ze smluvních stran dohody nepřekračuje 15 % na kterémkoli z relevantních trhů touto dohodou ovlivněných. Oznámení Komise *de minimis* však vylučuje z aplikace výjimky ty dohody, které omezují území, nebo zákazníky, kterým kupující může prodávat smluvní zboží – viz čl. II bod 11 odst. 2 písm. b). Právě takový charakter má dohoda o zákazu exportu, a proto dohody uzavírané účastníkem řízení v posuzovaných smlouvách nelze vyjmout ze zákazu stanoveného v čl. 81 odst. 1 Smlouvy ES ani v případě, že by byl podíl účastníka řízení na relevantních trzích v žádném roce zahrnutém v posuzovaném období nižší než 15 %.
170. Úřad proto uzavírá, že dohody o zákazu exportu obsažené v posuzovaných smlouvách na trhu hnědouhelných briket v letech 1998 až do 27. 8. 2009 a trhu hnědého energetického uhlí v letech [...] nepodléhají vynětí podle českého a od 1. 5. 2004 na žádném z vymezených relevantních trzích podle komunikačního pravidla *de minimis*.

Blokové výjimky

171. Ust. § 4 zákona zavedlo pravidlo o přímé aplikovatelnosti blokových výjimek vydaných na komunitární úrovni i pro vztahy bez komunitárního prvku. Dle čl. 4 písm. b) Nařízení Komise č. 2790/1999 o použití čl. 81 odst. 3 Smlouvy ES na kategorie vertikálních dohod a jednání ve vzájemné shodě, se vynětí ze zákazu dohod nevztahuje na dohody, které přímo nebo nepřímo omezují území nebo zákazníky, kterým může odběratel dále prodávat smluvní zboží s určitými tam stanovenými výjimkami (např. je povoleno omezení aktivního prodeje směrem do výlučného území nebo výlučné skupině zákazníků vyhrazené dodavateli, pokud toto omezení neomezuje prodeje ze strany zákazníků kupujícího).¹⁶¹
172. Úřad posoudil dohody o zákazu vývozu obsažené v posuzovaných smlouvách (vyjma dohod podléhajících vynětí podle českého pravidla *de minimis*) a dospěl k závěru, že se týkají omezení aktivních a pasivních prodejů, neboť odběratelé byli omezeni v území, na kterém (a osobách, kterým) mohli dále prodávat zboží nakoupené od účastníka řízení. Z tohoto důvodu tak nelze dohody o zákazu vývozu obsažené v posuzovaných smlouvách vyjmout ze zakázaných dohod na základě blokové výjimky.

¹⁶⁰ Zveřejněné v Úředním věstníku pod číslem C 368/13 dne 22. 12. 2001.

¹⁶¹ Pro úplnost Úřad dodává, že dříve, resp. do 1. 10. 2005 byly obdobně vyčleněny dohody obsahující tvrdá omezení ze zákazu dohod dle Vyhlášky Úřadu č. 198/2001 Sb., o povolení obecné výjimky ze zákazu dohod narušujících soutěž podle § 3 odst. 1 zákona pro určité druhy vertikálních dohod. Tzn. ani v tomto období nemohly být dohody o zákazu vývozu uzavírané účastníky řízení vyňaty ze zákazu dohod.

Aplikace § 3 odst. 4 zákona a čl. 81 odst. 3 Smlouvy ES

173. V případě, že dohodu ve smyslu § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb. ve znění účinném do 31. 8. 2009, na níž nespádá vynětí ze zákazu dohod dle § 6 odst. 1 téhož zákona, nelze podřadit ani pod blokovou, resp. komunitární blokovou výjimku, je nutno se dále zabývat, zda taková dohoda nesplňuje podmínky pro vynětí ze zákazu dle § 3 odst. 1 zákona na základě zákonné výjimky ve smyslu § 3 odst. 4 zákona, resp. podmínky pro vynětí ze zákazu čl. 81 odst. 1 Smlouvy ES na základě splnění podmínek obsažených v čl. 81 odst. 3 Smlouvy ES. V souladu s uvedenými ustanoveními zákona a Smlouvy ES se zákaz dohod nevztahuje na dohody, jestliže jsou kumulativně splněny tam uvedené podmínky; nesplněním byť i jedné podmínky vylučuje vynětí dohody ze zákazu dohod prostřednictvím individuální výjimky a není nutné se zabývat otázkou splnění dalších podmínek.
174. První z podmínek aplikace vynětí ze zákazu dohod narušujících soutěž obsažené v § 3 odst. 4 písm. a) zákona stanoví, že posuzované dohody přispívají ke zlepšení výroby nebo distribuce zboží nebo k podpoře technického či hospodářského rozvoje a vyhrazuje spotřebitelům přiměřený podíl na výhodách z toho plynoucích.
175. Úřad neshledal, že by dohody o zakazu exportu uzavřené účastníkem řízení v posuzovaných smlouvách přispěly ke zlepšení distribuce tohoto zboží, stejně jako nepřinesly spotřebitelům výhody přiměřené k rozsahu omezení. Dohody o zakazu exportu nepřispívají jakkoli ke zlepšení distribuce paliva účastníka řízení, naopak distribuci zboží značně omezují a fixují na vymezené území, a to na úkor spotřebitelů, kteří nemohou využít širší nabídky zboží, aniž by tyto negativní efekty byly vyváženy jakýmkoli výhodami. Ostatně účastník řízení žádné zlepšení distribuce svého zboží, jako důsledek uzavření posuzovaných dohod, sám neoznačil.
176. Při posouzení aplikace § 3 odst. 4 zákona, resp. čl. 81 odst. 3 Smlouvy ES na dohody uzavírané účastníkem řízení Úřad dospěl k závěru, že nedošlo ke kumulativnímu naplnění všech podmínek pro uplatnění vynětí ze zákazu dohod, neboť podmínka stanovená v § 3 odst. 4 písm. a) zákona, jakož i v čl. 81 odst. 3 písm. a) Smlouvy ES nebyla splněna.

VII.3. Dohody o určení cen pro další prodej zboží

177. Po vyhodnocení veškerých získaných podkladů a informací dospěl Úřad k závěru, že účastník řízení dohody o určení cen pro další prodej neuzavřel. Ve všech Úřadem prověřených kupních smlouvách se jednalo o stanovení konkrétní nákupní ceny pro distributora (včetně specifikace konkrétního paliva). Každý distributor nakoupené palivo dále prodával konkrétnímu zákazníkovi, a to za cenu vždy odlišnou od ceny, jež byla dohodnuta v kupní smlouvě s účastníkem řízení.
178. Úřad proto uzavírá, že v daném případě nebyly naplněny znaky formální stránky zakázané dohody ve smyslu § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb. ve znění účinném do 31. 8. 2009, ve spojení s § 3 odst. 2 písm. a) téhož zákona, resp. § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., a čl. 81 odst. 1 Smlouvy ES.

VII.4. Dohody o závazku výhradnosti

179. V průběhu správního řízení byly shromážděny dostatečné podklady a informace svědčící o tom, že účastník řízení neuzavřel se svými odběrateli dohody obsahující závazek výhradnosti dodávek určitým distributorům s úplnou teritoriální ochranou pro další prodej tuhých paliv. Pro tento závěr svědčí skutečnost, že jak společnosti [...] a [...], tak i [...], vyváželi palivo v podstatě do stejných destinací. Žádnému distributorovi tak účastník řízení neposkytl úplnou teritoriální ochranu na území jím taxativně vymezeným v příslušné kupní smlouvě.
180. Úřad proto uzavírá, že v daném případě nebyly naplněny základní znaky formální stránky zakázané dohody ve smyslu § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb. ve znění účinném do 31. 8. 2009, resp. § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb. a čl. 81 odst. 1 Smlouvy ES.

Závěr právního posouzení

181. Úřad tak uzavírá, že dohody o zákazu exportu obsažené v posuzovaných smlouvách splňují formální i materiální stránku skutkové podstaty narušení hospodářské soutěže uzavřením a plněním zakázané dohody ve smyslu § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb. ve znění účinném do 31. 8. 2009 (vyjma dohod podléhajících vynětí podle českého pravidla *de minimis*), resp. § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., a současně mohou ovlivnit obchod mezi členskými státy ES dle čl. 81 odst. 1 Smlouvy ES.
182. Úřad tedy rozhodl, jak je uvedeno ve výrokové části jedna tohoto rozhodnutí.

VIII. Vyjádření Úřadu k navrženým opatřením a námitkám účastníka řízeníVIII.1. Vypořádání navržených opatření

183. Úřad předně při posuzování účastníkem řízení navržených opatření přihlédl ke skutečnosti, že posuzovaná ustanovení o zákazu vývozu byla uzavírána a plněna po dobu více než jedenácti let, tj. posuzované zakázané jednání mělo dlouhodobý charakter. Posuzované jednání účastníka řízení mohlo mít za následkem podstatné narušení hospodářské soutěže ve smyslu zákona č. 143/2001 Sb., ve znění účinném do 31. 8. 2009 a současně mělo za cíl narušení hospodářské soutěže dle čl. 81 Smlouvy ES.
184. Účastník řízení navrhl Úřadu závazek spočívající, zjednodušeně řečeno, v nepokračování v protizákonném jednání a odstranění nezákonných ustanovení ze smluv. Účastníkem řízení navržená opatření tedy nešla svým rozsahem nad rámec jednání, jež je po účastníkovi řízení požadováno přímo zákonem, a nápravného opatření, které je Úřad oprávněn uložit v rozhodnutí ve věci. S ohledem na dlouhodobé trvání protisoutěžního jednání je Úřad přesvědčen, že tato navržená opatření nebyla dostatečnými pro ochranu hospodářské soutěže, a nebyla sto jakkoli vyvážit negativní dopad na soutěž, byť zde spolehlivě prokázaný pouze ve formě potenciálu. Tato opatření proto nemohla být ze strany Úřadu akceptována.

VIII.2. Vypořádání námitek účastníka řízení

185. Níže provádí Úřad vypořádání námitek účastníka řízení obsažených v jeho vyjádření k podkladům pro rozhodnutí, které nebyly dosud vypořádány v rámci shora podaného rozboru formální a materiální stránky posuzovaného správního deliktu a vymezení relevantních trhů, resp. posouzení postavení účastníka řízení na nich.
186. Úřad nesdílí přesvědčení účastníka řízení, že kontrola vývozu ze strany distributora není z jeho strany administrativně ani technicky realizovatelná, a tudíž je nevynutitelné jeho dodržování. Pokud by toto tvrzení bylo pravdivé, jen stěží by účastník řízení ponechával předmětná ustanovení v platnosti ve smlouvách, uzavíraných s distributory zboží minimálně od 30. 12. 1997 do 27. 8. 2009, a naopak by tato ustanovení pro svou faktickou nerealizovatelnost, resp. nefunkčnost z kupních smluv odstranil. Problémy s případnou realizací kontrol dodržování protisoutěžních ustanovení nemají však jakýkoli vliv na právní hodnocení těchto ustanovení.
187. K námitce účastníka řízení, že nelze uvažovat o exportu paliva v případě specifického složení/přetřídění uhlí pro určitý spotřebič, Úřad uvádí, že spalovací zařízení mají obecně menší nebo větší toleranci na vlastnosti paliva, které jsou schopny při výrazně nezhoršeném výkonu spalovat. Není také důvod předpokládat, že palivo vhodné pro jednoho konkrétního odběratele, nebude teoreticky vhodné i pro odběratele jiné. Pro úplnost Úřad uvádí, že tuhá paliva nakoupená konkrétním odběratelem od účastníka řízení mohou být dále upravována či přetřídována.
188. Pokud jde o plnění dohod o zákazu exportu a jeho „přetrvávání“ ve vztahu ke společnostem [...] a [...], ztotožňuje se Úřad s tvrzením účastníka řízení; Úřad ovšem nikdy opak netvrdil. Společnost [...] se skutečně od svého založení orientuje na dodávky uhelných produktů na vnitřní trh.¹⁶² Nicméně, tato společnost mohla být povědomím o existenci ustanovení o zákazu exportu ovlivněna při výběru své obchodní strategie. Pokud jde o společnost [...], šetření prokázalo, že tato realizovala exporty do zahraničí a nebyla z tohoto důvodu ze strany účastníka řízení na porušení ustanovení smlouvy upozorněna ani nijak sankcionována. Dané však platí i pro ostatní distributory účastníka řízení, kteří palivo, i přes existenci zákazu exportu, vyváželi avšak pouze subjektům, o nichž účastník řízení věděl, resp. s nimiž souhlasil.
189. V této souvislosti však účastník řízení odmítá, že by povědomí o tom, že někteří distributoři dodávají jeho produkci do zahraničí, bylo nějakou formou jeho souhlasu či povolení k exportu. K danému Úřad předně odkazuje na své vyjádření uvedené v části VII. *Materiální stránka zakázané dohody* tohoto rozhodnutí. Dále Úřad podotýká, že v kupní smlouvě s účastníkem řízení měl distributor uvedeného konkrétního zahraničního odběratele, včetně specifikace paliva, které mu bude dodáno, za současného ponechání zákazu exportu v této smlouvě. Např. u společnosti [...] došlo k modifikaci zákazu exportu, kdy se tento zákaz nevztahoval na Slovenskou republiku.¹⁶³ Taková

¹⁶² K tomu viz str. č. 2101 spisu sp. zn. S 355/2007.

¹⁶³ [...] (viz str. č. 2422-2423 spisu sp. zn. S 355/2007.

smluvní formulace nutně implikuje souhlas účastníka řízení s omezením rozsahu závazku zákazu exportu, avšak pouze ve vztahu k jednomu konkrétnímu odběrateli.

190. K námitce účastníka řízení, že společnost [...] upravila k žádosti společnosti [...] ustanovení o zákazu exportu tak, aby se předmětné ustanovení nevztahovalo na konkrétní destinaci (Slovenskou republiku), Úřad uvádí, že přenesení zákazu exportu na další články distribučního řetězce nepřičítá k tíži účastníka řízení. Úřad však na základě této skutečnosti dovozuje, že si distributoři daného ustanovení byli vědomi. Úřad nevyklučuje, že v některých případech docházelo k žádosti odběratele [...], a to s odkazem na smluvní volnost stran, k úpravě tohoto ustanovení. Dané je však pro vedené správní řízení irelevantní. Navíc, jak je uvedeno v předchozím odstavci tohoto rozhodnutí, u [...] se od roku 1999 za zákaz exportu nepovažoval vývoz do Slovenské republiky, a nelze tudíž vyloučit, že dané ustanovení bylo pozměněno samotným [...], nikoli na základě žádosti jeho zákazníka.¹⁶⁴
191. K námitce účastníka řízení se Úřad zabýval vlivem tzv. vývozních licencí na možnost distributorů zboží do zahraničí vyvézt. Ze zjištění Úřadu vyplynulo, že v letech 1990 až 2001 včetně byly vydávány tzv. vývozní licence na hnědé uhlí, které však spadaly do režimu tzv. automatických vývozních licencí. Vývozní licenci tak obdržel každý vývozce, který předložil správně vyplněnou žádost, smlouvu se zahraničním odběratelem na požadované množství vývozu, a který měl v obchodním, příp. živnostenském rejstříku zaevidován odpovídající předmět podnikání. V seznamu firem, které měly platnou licenci na vývoz hnědého uhlí v letech 2000 až 2001, figurují mj. společnosti [...],[...],[...],[...] a [...].¹⁶⁵ Je logické, že distributor, který hodlá vyvážet palivo do zahraničí, si předem sjedná smluvního partnera, včetně zajištění příslušného kontraktu. Automatickou licenci se dle § 67 odst. 1 zákona č. 62/2000 Sb., o některých opatřeních při vývozu nebo dovozu výrobků a o licenčním řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, pro účely tohoto zákona rozuměla licence povolující vývoz nebo dovoz určitého množství výrobků, která sloužila ke sledování dovozů do České republiky nebo vývozu z ní. Lze tudíž vyloučit, že by se v daném případě jednalo o státní regulaci vývozu této komodity, neboť tato licence měla sloužit k pouhému přehledu/monitorování vývozu a dovozu zboží z/do České republiky. Naopak povahy regulativní byla tzv. licence neautomatická.¹⁶⁶ Úřad proto uzavírá, že automatické vývozní licence nepředstavovaly účinnou bariéru exportu hnědouhelných paliv. I při zohlednění systému těchto licencí Úřad setrval na skutkovém a právním hodnocení posuzovaných dohod.
192. Námitka účastníka řízení, že předmětné dohody byly převzaty do [...] smluv všemi těžebními společnostmi produkujícími hnědé uhlí v České republice, nemůže liberovat jeho jednání, které je předmětem daného správního řízení.

¹⁶⁴ Sám distributor vypověděl, že ke změně ustanovení došlo pravděpodobně z vůle zákazníka (srov. str. č. 2118 spisu sp. zn. S 355/2007).

¹⁶⁵ K tomu viz str. č. 2431-2432 spisu sp. zn. S 355/2007.

¹⁶⁶ Tzv. neautomatická licence povolovala vývoz nebo dovoz určitého množství výrobků, na které se vztahovalo množstevní nebo jiné omezení (srov. § 67 odst. 2 zákona č. 62/2000 Sb.).

Správním řízením sp. zn. S 355/2007 bylo zahájeno s účastníkem řízení, a proto je v daném řízení posuzováno jeho jednání.

IX. Subjektivní stránka deliktu

193. Ačkoliv je odpovědnost za protisoutěžní jednání spočívající v uzavření a plnění zakázané dohody narušující soutěž odpovědností objektivní, konstrukce zákona předpokládá možnost uložení pokuty či opatření k nápravě za protisoutěžní delikt pouze tehdy, jestliže k porušení § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb. ve znění účinném do 31. 8. 2009, resp. čl. 81 odst. 1 Smlouvy ES dochází zaviněně, resp. slovy zákona úmyslně nebo z nedbalosti (srov. § 21a odst. 5 a § 22 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb. ve znění účinném do 31. 8. 2009).¹⁶⁷
194. Při hodnocení subjektivní stránky popsaného správního deliktu vzal Úřad v potaz zejm. skutečnost, že posuzované dohody o zákazu exportu byly v souladu se záměrem účastníka řízení v některých případech plněny; resp. někteří distributoři vyváželi pouze těm subjektům, o jejichž identifikaci měl účastník řízení již od počátku povědomí. Dodržování zákazu exportu však nebylo účastníkem řízení kontrolováno či sankcionováno. Účastník řízení nicméně nepovažoval ustanovení zakazující export paliva za ustanovení, kterým nepřikládal význam. Na dané Úřad usuzuje z účastníkem řízení prováděné modifikace ustanovení o zákazu exportu, resp. formulace specifikující sankci za jeho porušení. Předmětný závěr lze demonstrovat na vývoji těchto ustanovení obsažených v [...] smlouvách na [...], jež uzavřel účastník řízení se společnostmi [...] a [...] (srov. shora – Smlouvy typu 1). Zástupce společnosti [...] na jednání konaném dne 10. 3. 2008 v sídle Úřadu vypověděl, že předmětné ustanovení rozšiřující zákaz exportu bylo předloženo účastníkem řízení.¹⁶⁸
195. Úřad uzavírá, že v případě, že by dané ustanovení bylo nedůležité povahy, jak tvrdí účastník řízení ve svém přípisu ze dne 7. 8. 2009, nebylo by dle názoru Úřadu z jeho strany vyvíjeno úsilí k jeho změnám. Z těchto důvodů nepovažuje Úřad jednání účastníka řízení za jednání nedbalostní.
196. Účastník řízení si musel být, podle názoru Úřadu, vědom skutečnosti, že uzavíral posuzované smlouvy obsahující ustanovení o zákazu vývozu, jejichž cílem je narušit hospodářskou soutěž, a byl s tím také srozuměn. O daném svědčí mj. skutečnost, že posuzované dohody o zákazu exportu uzavřel v písemné podobě, čímž dle ustálené rozhodovací praxe Úřadu porušil zákon úmyslně.¹⁶⁹
197. Účastník řízení si musel být přinejmenším vědom skutečnosti, že jeho postup není slučitelný s principy, na nichž je vystavěna ochrana hospodářské soutěže. Úřad proto dospěl k závěru, že účastník řízení, uzavřením dohod o zákazu

¹⁶⁷ Srov. např. rozhodnutí Úřadu č.j. S 132/2007-05901/2008/810 ze dne 1. 4. 2008 ve věci *Estée Lauder*; rozsudek Krajského soudu v Brně č.j. 31 Ca 133/2005-62 ze dne 30. 11. 2006 ve věci *SAZKA*.

¹⁶⁸ Viz str. 2109 – 2119 spisu sp. zn. S355/2007.

¹⁶⁹ Srov. např. rozhodnutí Úřadu č.j. S 046/2008/KD-5266/2009/820 ze dne 11. 5. 2009 ve věci *Ing. Zdeněk Král*.

exportu porušil zákon č. 143/2001 Sb. ve znění účinném do 31. 8. 2009, resp. čl. 81 Smlouvy ES, zaviněně ve formě **úmyslu**.

X. Odůvodnění výše pokuty

198. Podle § 21a odst. 5 a § 22 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb. ve znění účinném do 31. 8. 2009, může Úřad soutěžitelům uložit pokutu do výše 10 milionů Kč nebo do výše 10 % z čistého obratu dosaženého za poslední ukončené účetní období, jestliže úmyslně nebo z nedbalosti porušili zákazy stanovené v § 3 odst. 1, § 11 odst. 1 a § 18 odst. 1 téhož zákona nebo neplní opatření uznané podle § 7 odst. 2 nebo § 11 odst. 3 téhož zákona. Při rozhodování o výši pokuty přihlédne Úřad zejména k závažnosti, případnému opakování a délce trvání porušování zákona.
199. Stanovení výše pokuty v mezích zákona je věcí správního uvážení Úřadu, které se v konkrétním případě odvíjí od posouzení skutkových okolností daného případu. Při stanovení konkrétní výše pokuty se předně musí vyjít ze zákonných (zákonem předepsaných) kritérií, která tato pokuta má v sobě odrážet, a to ze závažnosti deliktu, délky jeho trvání a případného opakování protisoutěžního jednání účastníka správního řízení. Dále pak Úřad v konkrétní výši pokuty zohlední další jím zjištěná specifika případu, která jsou vzhledem k jejich charakteru pro stanovení pokuty relevantní.¹⁷⁰
200. Úřad za účelem zvýšení předvídatelnosti a transparentnosti svého rozhodování při ukládání pokut za porušení hmotněprávních povinností stanovených zákonem, resp. při kalkulaci konkrétní výše pokuty dle § 22 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb. ve znění účinném do 31. 8. 2009, vypracoval a na svých internetových stránkách zveřejnil tzv. „Zásady postupu Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže při stanovování výše pokut podle § 22 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, v platném znění (dále též „Zásady“).¹⁷¹

X.1. Určení nejpřísněji trestného deliktu

201. Úřad ve výrokové části I. tohoto rozhodnutí posuzoval jednání účastníka řízení spočívající v uzavírání a plnění dohod o zákazu exportu, jež představuje porušení jak zákona, tak Smlouvy ES.
202. Pro uložení pokuty je nejprve třeba vymezit skutek a delikt posuzovaného jednání. Recentní judikatura ukládá správním orgánům rozhodujícím o sankci za jiné správní delikty spáchané ve vícečinném či jednočinném souběhu uvést, za který delikt je pokuta primárně ukládána a způsob zohlednění spáchání dalších deliktů dle absorpční zásady. Ta spočívá v uložení sankce za nejpřísněji postižitelný delikt, přičemž skutečnost, že účastník řízení spáchal souběžně více deliktů (srov. dále), zvyšuje závažnost sankcionovaného protiprávního

¹⁷⁰ Srov. rozsudek Krajského soudu v Brně sp. zn. 62 Ca 20/2006 ze dne 29. 5. 2007 ve věci *Telefónica O2*.

¹⁷¹ Srov. <http://www.compet.cz/hospodarska-soutez/kartely-a-dominance/zasady-stanovovani-pokut/>.

jednání a projevuje se uložením přísnější sankce ve formě navýšení k původně stanovené sankci.¹⁷²

203. Podle ustálené judikatury správních soudů se trestnost správních deliktů řídí obdobnými principy jako trestnost trestných činů a na správní trestání lze přiměřeně vztáhnout principy trestního práva.¹⁷³
204. Za jeden skutek *de iure* se v nauce i praxi považují všechny takové projevy vůle pachatele navenek, které jsou pro tento následek kauzální, pokud jsou zahrnuty zaviněním.¹⁷⁴ Strukturu skutku *de iure* tvoří jednání a jím zapříčiněný následek. V tomto smyslu jsou jediným skutkem *de iure* i pokračující, hromadné a trvající delikty.¹⁷⁵
205. Trestnost činu se zásadně posuzuje podle doby jeho spáchání. U pokračování v trestném činu, které z hlediska trestního práva hmotného tvoří jediný skutek, se za dobu spáchání činu považuje okamžik, kdy byl ukončen poslední dílčí útok, tj. kdy se uskutečnilo poslední jednání, které tvoří s předchozím jednotu. Z toho plyne, že pokračování v trestném činu se posuzuje podle nového zákona, účinného v době ukončení pokračujícího trestného činu i tehdy, když část skutku (bez ohledu na jeho rozsah), spadá do doby účinnosti starého trestního zákona, i když je pro pachatele příznivější.¹⁷⁶
206. Na základě výše uvedeného dospěl Úřad k závěru, že změnou formální právní úpravy, tj. zrušením zákona č. 63/1991 Sb. a přijetím zákona č. 143/2001 Sb., nedochází k přerušení jednání u pokračujících deliktů, resp. skutku *de iure*, ale dochází pouze k přesunu posuzování tohoto deliktního jednání dle nové právní úpravy od data její účinnosti, tj. od 1. 7. 2001. Toto pravidlo je totožně aplikovatelné na případ, kdy začne souběžně s existující národní právní úpravou, tj. zákonem č. 143/2001 Sb., být na území ČR přímo aplikovatelné a vymahatelné právo evropské, tj. Smlouva ES. Se vstupem ČR do EU nedochází dle Úřadu k novému jednání (skutku), naopak toto jednání i po přistoupení kontinuálně pokračuje. Při případném dělení skutku na jednání před a po vstupu je třeba poukázat na skutečnost, že takové dělení by nelogicky přineslo u jediného pokračujícího jednání odlišný počátek běhu objektivních promlčecích lhůt pro uložení pokuty, a mohlo by tak docházet k dřívějším promlčení části deliktů. Část pokračujícího skutku by se tak promlčovala dříve (platí pro skutek dokonáný k okamžiku vstupu ČR do EU), než část pokračujícího skutku dokonaná po vstupu ČR do EU. Tato konstrukce se Úřadu jeví nedůvodná.
207. Jednání účastníka řízení jak před, tak i po přistoupení ČR k EU představuje podle názoru Úřadu jedno jednání, tj. jeden skutek, který Úřad hodnotí jako jednočinný souběh dvou pokračujících správních deliktů

¹⁷² Srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 5 Afs 9/2008-328 ze dne 31. 10. 2008 ve věci *RWE Transgas*.

¹⁷³ Např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135 ze dne 31. 5. 2007.

¹⁷⁴ Srov. rozsudek Nejvyššího soudu Slovenské republiky č.j. 3 To 8/85 ze dne 19. 2. 1985, rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR č.j. 1 To 10/81 ze dne 2. 6. 1981, usnesení Nejvyššího soudu ČR č.j. 11 Tdo 1440/2008 ze dne 27. 3. 2009.

¹⁷⁵ Srov. výkladové stanovisko Nejvyšší státní zástupkyně ze dne 19. 6. 2003, Vykl. 7/2003.

¹⁷⁶ Srov. rozsudek Nejvyššího soudu č.j. 11 Tdo 272/2007 ze dne 27. 8. 2007.

(viz část VII. *Právní posouzení* odůvodnění tohoto rozhodnutí). Prvním deliktem je porušení zákazu uvedeného v § 3 odst. 1 zákona počínajícím 30. 12. 1997 a končícím 27. 8. 2009; tento delikt v sobě zahrnuje jak porušení zákona č. 63/1991 Sb., tak zákona č. 143/2001 Sb., ve znění účinném do 31. 8. 2009. Tyto právní normy chrání totožný zájem, tj. stanovují zákaz a neplatnost dohod, které vedou nebo mohou vést k narušení hospodářské soutěže. Druhý delikt představuje porušení čl. 81 Smlouvy ES, přičemž spáchání deliktu zahrnuje období od 1. 5. 2004 do 27. 8. 2009. V daném postupuval Úřad v souladu se stávající soudní judikaturou deklarující odlišnost zájmů chráněných v čl. 81 Smlouvy ES a v § 3 zákona (viz výše).¹⁷⁷

208. Dále bylo pro uložení pokuty třeba určit, který ze dvou ve výrokové části I. tohoto rozhodnutí specifikovaných deliktů je deliktem nejpřísněji trestným, a z něj vyjít při určení sankce v rámci tohoto správního řízení. Horní hranice sankce je ve vztahu k oběma posuzovaným deliktům totožná, neboť § 22 odst. 2 zákona se aplikuje podle § 21a odst. 5 zákona taktéž na porušení čl. 81 a 82 Smlouvy ES. V případě, že je u sbíhajících se správních deliktů stanovena sankce shodná (jako v tomto případě), pak platí, že správní orgán uloží jedinou sankci ve výměře podle některého z nich (při aplikaci zásady absorpce Úřad zohlední, že účastník řízení se dopustil dalšího deliktu).
209. Úřad proto identifikuje delikt, za nějž by byla při samostatném posouzení uložena nejvyšší sankce. Při určení její výše přitom Úřad vychází zejména ze závažnosti deliktu, jeho délky a případného opakování.
210. Oba posuzované delikty bez rozdílu, zda se jedná o porušení zákona či Smlouvy ES, představují závažné delikty (srov. níže). Současně, jak bylo uvedeno výše (srov. část VII.2. *Vynětí ze zákazu* odůvodnění tohoto rozhodnutí), v případě deliktů porušení zákona není u dohod o zákazu exportu *a priori* vyloučena aplikace národního pravidla *de minimis*; takové dohody, jsou-li naplněna obrátová kritéria, lze proto na základě pravidla *de minimis* vyjmout ze zákazu dohod narušujících soutěž dle § 3 odst. 1 zákona, což se v posuzovaném případě týká zejména relevantního trhu hnědého tříděného uhlí.
211. V případě porušení Smlouvy ES nejsou dohody o zákazu exportu uplatňované účastníkem vyňaty ze zákazu dohod ve smyslu čl. 81 Smlouvy ES na žádném z vymezených relevantních trhů. Jinými slovy, evropská právní úprava je přísnější v posuzování dohod o zákazu exportu, neboť na takové dohody nelze pravidlo *de minimis* ani při nepřekročení stanovených hranic podílu účastníků dohody na relevantním trhu aplikovat.
212. Jelikož dohody o zákazu exportu podléhají přísnějšímu právnímu posouzení na evropské úrovni, považuje Úřad v daném případě delikt porušení čl. 81 Smlouvy ES spáchaný účastníkem řízení za delikt nejpřísněji trestný.

¹⁷⁷ Srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 5 Afs 9/2008-328 ze dne 31. 10. 2008 ve věci *RWE Transgas* a rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 7 Afs 7/2008 ze dne 3. 12. 2008 ve věci *Tupperware*.

213. Na tomto závěru nic nemění ani skutečnost, že v případě prvního deliktu představuje tento dlouhodobé porušení zákona (cca 11 let), zatímco druhý delikt (porušení č. 81 Smlouvy ES) lze kvalifikovat jako delikt střednědobý (cca 5 let).
214. Úřad tedy za nejpřísněji trestný delikt považuje porušení čl. 81 Smlouvy ES, tj. uzavírání účastníkem řízení dohod o zákazu exportu, který trval od 1. 5. 2004 do 27. 8. 2009.

X.2. Základní částka pokuty

215. Horní hranice pokuty, kterou lze na základě zákona uložit, je stanovena alternativně, a za horní hranici je považována ta z alternativně použitelných hranic, která je pro příslušného soutěžitele nepříznivější. Hranice stanovená pevnou částkou se uplatní zejména u soutěžitelů, kteří nejsou založeni za účelem podnikatelské činnosti a žádného obratu tudíž nedosahují.¹⁷⁸ Úřad tedy v daném případě za horní hranici považoval částku 10 % z čistého obratu dosaženého účastníkem řízení za poslední ukončené účetní období.
216. V souladu se Zásadami je východiskem pro určení konkrétní výše pokuty tzv. základní částka pokuty, jež je stanovena na základě hodnoty prodeje, dále zahrnuje zhodnocení závažnosti protisoutěžního jednání a délku protisoutěžního jednání. Základní částka pokuty se posléze upravuje v závislosti na množství a povaze zjištěných přitěžujících nebo polehčujících okolností. Základní částka pokuty se stanoví jako podíl hodnoty prodeje (tzv. výchozí podíl), vynásobený koeficientem času.¹⁷⁹

Hodnota prodeje

217. Hodnota prodeje je vypočítána z obratu soutěžitele dosaženého prodejem zboží či služeb, jichž se narušení soutěže přímo či nepřímo týká. Celkový obrat účastníka řízení na území České republiky dosáhl v roce 2008 částky 10.149,222 mil. Kč, přičemž obrat týkající se jednání účastníka řízení posuzované v daném správním řízení, tedy obrat na trhu hnědouhelných briket, hnědého energetického uhlí a hnědého tříděného uhlí, v roce 2008 činil [...] Kč. Úřad tedy pro určení hodnoty prodeje vzal v úvahu částku [...] Kč, tj. čistý obrat účastníka řízení dosažený prodejem hnědouhelných paliv za rok 2008.

Závažnost

218. Základním východiskem pro stanovení výše pokuty, resp. posouzení přiměřenosti výše pokuty, je skutečnost, že trest by měl zejména odpovídat povaze a závažnosti správního deliktu, za nějž je ukládán. Při určení konkrétní výše pokuty je třeba zohlednit jak typovou, tak konkrétní závažnost jednání, jež je předmětem správního řízení.
219. Jednání deklarované ve výrokové části I. tohoto rozhodnutí, tj. uzavírání a plnění ve smyslu čl. 81 Smlouvy ES zakázaných a neplatných dohod

¹⁷⁸ Srov. rozsudek Krajského soudu v Brně sp. zn. 31 Ca 64/2004 ze dne 31. 5. 2006 ve věci ČEZ.

¹⁷⁹ Bod 28 Zásad.

o zákazu exportu, které mohly vést k narušení hospodářské soutěže na vymezených relevantních trzích, považuje Úřad v souladu se svou ustálenou rozhodovací praxí¹⁸⁰ a Zásadami¹⁸¹ typově za závažné porušení zákona. V případě protisoutěžního jednání, jež je považováno za typově závažný delikt, Úřad určuje výchozí podíl, jakožto základ pro výpočet základní částky pokuty, v rozmezí do 1 % hodnoty prodeje.

220. Při stanovení konkrétní výše výchozího podílu v rozmezí 0 % až 1 % Úřad zohlednil následující skutečnosti. Předně se zabýval rozsahem skutečného dopadu porušení zákona účastníkem řízení na hospodářskou soutěž na vymezeném relevantním trhu. Ve správním řízení nebyl prokázán faktický dopad zakázaných dohod na hospodářskou soutěž na vymezených relevantních trzích, nýbrž toliko dopad potenciální. Tato skutečnost svědčí stanovení procentního bodu v první polovině shora uvedeného rozmezí, tj. 0 % až 0,5 % hodnoty prodeje. Na druhé straně však měl účastník řízení uzavřeny posuzované dohody s [...] odběrateli o celkovém rozsahu [...] smluv obsahujících dohodu o zákazu exportu. Rozsah smluvní závaznosti odběratelů účastníka řízení (srov. shora část III.1. *Posuzované smlouvy* odůvodnění tohoto rozhodnutí) byl tedy nikoli zanedbatelný, což dle názoru Úřadu odůvodňuje stanovení procentní hranice v polovině shora uvedeného rozmezí, tj. 0,5 % hodnoty prodeje.
221. Navíc k porušení čl. 81 Smlouvy ES došlo na všech relevantních trzích. Výše výchozího podílu je proto Úřadem navýšena nad polovinu uvedeného rozmezí, tj. 0,6 % z hodnoty prodeje.
222. Naproti tomu Úřad při stanovení výchozího podílu zohlednil jako skutečnost snižující závažnost správního deliktu to, že účastník řízení plnění předmětných dohod o zákazu exportu nikdy nekontroloval ani nesankcionoval. Tato skutečnost svědčí v daném případě a kontextu ostatních skutečností snížení procentní částky výchozího podílu o polovinu, tj. na 0,3 % hodnoty prodeje.
223. Po zohlednění uvedených skutečností byl Úřadem stanoven výchozí podíl hodnoty prodeje pro výpočet pokuty ve výši 0,3 % z hodnoty prodeje, tj. [...]Kč.

Délka trvání deliktu

224. K délce porušování Smlouvy ES účastníkem řízení Úřad uvádí, že se jeho počátek vztahuje k okamžiku vstupu ČR do EU, tedy k 1. 5. 2004. Jako okamžik ukončení protisoutěžního jednání Úřad považuje datum, kdy byla ukončena účinnost posledních dvou posuzovaných smluv, tj. 27. 8. 2009.
225. Délka porušování Smlouvy ES pro účely stanovení pokuty je tedy počítána od 1. 5. 2004 do 27. 8. 2009 a činí pět let a tři měsíce trvání porušení čl. 81

¹⁸⁰ Srov. rozhodnutí předsedy Úřadu č.j. R 17/2005-22148/2006/300 ze dne 14. 12. 2006 ve věci *Tupperware*.

¹⁸¹ Bod 23 Zásad.

Smlouvy ES. Výchozí podíl tak byl v souladu se Zásadami¹⁸² vynásoben koeficientem času o hodnotě 1,944..

Stanovení základní částky pokuty

226. Na základě shora uvedených úvah Úřad stanovil **základní částku pokuty** ve výši **14,403 mil. Kč**.

X.3. Úprava základní částky pokuty

227. Úřad dále po určení základní částky pokuty podle okolností případu posoudil, zda jsou dány přitěžující či polehčující okolnosti, které jsou důvodem ke zvýšení či snížení pokuty nad či pod úroveň základní částky. Obdobně Úřad zohlednil i spáchání více správních deliktů společností SU, a to užitím absorpční zásady. Všechny přitěžující a polehčující okolnosti je třeba přitom zhodnotit jak jednotlivě, tak ve vzájemném kontextu.

Opakování

228. Úřad přihlédl ke skutečnosti, že účastník řízení se porušení zákona, resp. Smlouvy ES nedopustil opakovaně. Základní částku pokuty tak nebylo třeba z tohoto důvodu navyšovat.

Absorpce ostatních deliktů

229. Jako přitěžující skutečnost Úřad zohlednil, že účastník řízení se dopustil dalšího protisoutěžního. Jednalo se o souběžné porušení českého soutěžního práva (zákon) – viz výše.

230. Úřad zohlednil rozsah skutečného dopadu porušení zákona č. 143/2001 Sb. ve znění účinném do 31. 8. 2009. K délce porušování zákona účastníkem řízení Úřad uvádí, že počátek porušení správních deliktů se oproti porušení čl. 81 Smlouvy ES vztahuje již k datu 30. 12. 1997, resp. s ohledem na ustálenou rozhodovací praxi Úřadu až k 1. 7. 2001, kdy nabyl účinnosti zákon č. 143/2001 Sb. Ukončení deliktního jednání účastníka řízení se vztahuje k datu 27. 8. 2009.

231. Úřad shora uvedené zohlednil jako přitěžující okolnost a základní částku pokuty dále navýšil [...] %.

Subjektivní stránka deliktu

232. Úřad rovněž přihlédl k formě zavinění (subjektivní stránce jednání účastníka řízení), když šlo o úmyslné jednání. Skutečnost, že se účastník řízení dopustil úmyslného porušení čl. 81 Smlouvy ES, považuje Úřad v souladu se Zásadami za přitěžující okolnost, tj. za důvod ke zvýšení základní částky pokuty.¹⁸³ V daném případě rozhodl Úřad zvýšit základní částku pokuty z důvodu

¹⁸² Bod 31 Zásad.

¹⁸³ Bod 33 b) Zásad.

úmyslného porušení čl. 81 Smlouvy ES ze strany účastníka řízení [...] %, a to v souladu se svou dosavadní praxí.¹⁸⁴

Další okolnosti zohledněné v sankci

233. Jelikož účastník řízení ukončil protisoutěžní jednání před vydáním rozhodnutí ve věci, je dán důvod ke snížení základní částky pokuty o [...] %.¹⁸⁵

Výsledná kalkulace pokuty

234. Po zohlednění všech přitěžujících a polehčujících okolností se základní částka pokuty celkově zvýšila o [...] % v důsledku započtení přitěžujících a polehčujících okolností, tj. výše základní částky činí 17.283.875 Kč. Výsledná výše pokuty za správní delikt popsany v tomto rozhodnutí tak činí 17.283.000 - Kč.

IX.4. Shrnutí

235. Ze všech uvedených důvodů se Úřad rozhodl uložit účastníku řízení pokutu při spodní hranici zákonného rozpětí. Výše uložené pokuty 17.283.000,- Kč dosahuje toliko cca [...] % z čistého obrátu účastníka řízení, a je tak zcela přiměřená okolnostem případu. Ukládaná pokuta neznamená finanční ohrožení podnikání či existence účastníka řízení, nemá likvidační charakter a zároveň je dostatečně citelná, aby účastníka řízení od podobného jednání napříště odradila.

236. Pokuta uložená účastníku řízení tímto rozhodnutím je v rozmezí stanoveném zákonem, resp. byla uložena při samé spodní hranici zákonem stanovené sazby. Nejedná se tak o pokutu zjevně nepřiměřenou.¹⁸⁶

Splatnost pokuty

237. Uloženou pokutu je účastník řízení povinen uhradit ve lhůtě uvedené ve výrokové části III. tohoto rozhodnutí, tj. ve lhůtě do 90 dnů od dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Úhrada se provede na účet Celního úřadu Brno, číslo účtu 3754-17721621/0710, jako variabilní symbol se uvede identifikační číslo účastníka řízení.

XI. Náklady řízení

238. Vzhledem k tomu, že Úřad v rámci správního řízení dospěl k závěru, že účastník řízení vytýkaným jednáním porušil § 3 odst. 1 zákona, tedy porušil svou povinnost neuzavírat zakázané dohody narušující soutěž na relevantním trhu, jsou tedy splněny zákonné předpoklady pro uložení účastníku řízení

¹⁸⁴ Srov. např. rozhodnutí Úřadu č.j. S 132/2007-05901/2008/810 ze dne 1. 4. 2008 ve věci *Estée Lauder CZ*.

¹⁸⁵ Srov. např. rozhodnutí předsedy Úřadu č.j. R 10/2005 ze dne 15. 5. 2006 ve věci *ČSAD Liberec*; rozhodnutí Úřadu č.j. S 132/2007-05901/2008/810 ze dne 1. 4. 2008 ve věci *Estée Lauder CZ*.

¹⁸⁶ Srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 A 96/2000 ze dne 21. 8. 2003, nebo rozsudek Krajského soudu v Brně sp. zn. 31 Ca 133/2005 ze dne 30. 11. 2006 ve věci *SAZKA*.

nahradiť náklady správneho řízení sp. zn. S 355/07.¹⁸⁷ **Výši paušální částky stanovil Úřad** dle § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, na **2.500,- Kč**. S ohledem na délku řízení a rozsah prováděného dokazování má Úřad za to, že se jednalo o zvláště složitý případ, tudíž základní paušální částku 1.000,- Kč navýšil o 1.500,- Kč.

239. Náklady řízení je účastník řízení povinen uhradit ve lhůtě do 15 dnů od ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Úhrada se provede na účet Úřadu vedený u České národní banky v Brně, číslo účtu 19-24825621/0710, konstantní symbol 1148, jako variabilní symbol se uvede identifikační číslo účastníka řízení.

Poučení o opravném prostředku

Proti tomuto rozhodnutí může účastník řízení dle § 152 odst. 1 a 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů ve spojení s § 83 odst. 1 a § 85 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, podat do 15 dnů od jeho doručení rozklad, o kterém rozhoduje předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Rozklad se podává u Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Včas podaný a přípustný rozklad má odkladný účinek.

JUDr. Robert Neruda, Ph.D.
místopředseda
pověřený řízením Sekce hospodářské soutěže

Obdrží:
Mgr. Radek Pokorný, advokát
AK Pokorný, Wagner & spol.
Karolíny Světlé 301/8
110 00 Praha 1

Vypraveno dne:
viz otisk razítka na poštovní obálce, nebo časový údaj na obálce datové zprávy.

¹⁸⁷ Srov. § 79 odst. 5 správního řádu.